

**Молодіжна рада профспілки залізничників і транспортних будівельників
України**

**Опитування працівників «Укрзалізниці»
щодо умов праці, спецодягу та безпеки на
робочому місці**

Аналітичний звіт

Київ-2025

ЗМІСТ

стор.

Розділ 1. ЗАВДАННЯ, МЕТОДИКА, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВИБІРКА ДОСЛІДЖЕННЯ.	
1.1. Завдання, методика та організація дослідження.....	3
1.2. Вибірка дослідження.....	5
Розділ 2. ОЦІНКА ПРАЦІВНИКАМИ «УКРЗАЛІЗНИЦІ» ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦОДЯГОМ/СПЕЦВЗУТТЯМ, ІНСТРУМЕНТАМИ ТА МАТЕРІАЛАМИ.....	7
2.1. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.....	7
2.2. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення інструментами та матеріалами.....	14
2.3. Особливості оцінки забезпечення спецодягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці».....	16
2.4. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.....	23
Розділ 3. ОЦІНКА ПРАЦІВНИКАМИ «УКРЗАЛІЗНИЦІ» ЇХНІХ УМОВ ПРАЦІ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	26
3.1 Оцінка працівниками «Укрзалізниці» умов їхньої праці.....	26
3.2 Оцінка працівниками «Укрзалізниці» охорони їхньої праці під час війни.....	29
3.3. Особливості оцінки умов праці та охорони праці під час війни працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці».....	36
3.4. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення санітарно-побутовий умов праці та захисту працівників під час війни.....	49
Розділ 4. ОЦІНКА ПРАЦІВНИКАМИ «УКРЗАЛІЗНИЦІ» ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЗАЄМОДІЇ З КОЛЕГАМИ ТА КЕРІНИЦТВОМ.....	53
4.1. Загальна оцінка працівниками «Укрзалізниці» психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом.....	53
4.2. Особливості оцінки психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці».....	56
4.3. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо інновацій в сфері охорони праці.....	60
Заклучення.....	63

Розділ 1.

ЗАВДАННЯ, МЕТОДИКА, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВИБІРКА ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Завдання, методика та організація дослідження

У процесі дослідження було визначено такі *завдання дослідження*:

1. Проаналізувати загальну оцінку працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами.

2. З'ясувати оцінку працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці» їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами.

3. Визначити пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.

4. Проаналізувати загальну оцінку працівниками «Укрзалізниці» їхніх умов праці та охорони праці під час війни.

5. З'ясувати оцінку працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці» їхніх умов праці та охорони праці під час війни.

6. Визначити пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення санітарно-побутових умов праці та захисту працівників під час війни.

7. Проаналізувати загальну оцінку працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці» психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом

8. З'ясувати оцінку працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці» психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом.

9.Визначити пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо найбільш значущих інновацій в охороні їхньої праці.

Аналітичний звіт відображає результати виконання цих завдань. Звіт включає чотири розділи.

У першому розділі представлено загальні організаційно-методичні основи дослідження (завдання, методика та вибірка дослідження).

Другий розділ відображає результати дослідження, які стосуються загальної оцінки працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами, особливостей оцінки цих показників працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці», а також пропозиції/побажання працівників щодо покращення їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.

Третій розділ включає результати дослідження, які стосуються загальної оцінки працівниками «Укрзалізниці» їхніх умов праці та охорони праці під час війни та того, особливостей оцінки цих показників працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці», а також пропозиції/побажання працівників щодо покращення санітарно-побутових умов їхньої праці охорони праці під час війни.

До четвертого розділу віднесено результати дослідження, які відображають загальну оцінку працівниками «Укрзалізниці» психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом, особливостей оцінки цих показників працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці», а також пропозиції працівників щодо найбільш значущих інновацій в охороні їхньої праці.

Методика дослідження. Для проведення дослідження була розроблена спеціальна анкета «Опитування працівників щодо умов праці, спецодягу та безпеки на робочому місці» з закритими, напівзакритими та відкритими питаннями, які були об'єднані у 5 блоків.

Перший блок (2 питання) включав питання, які стосувалися підрозділів, де працюють працівники та віку працівників.

Другий блок (12 питань) включав питання, які стосувалися забезпечення опитуваних спецодягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами, а також пропозицій/побажань працівників щодо покращення їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.

До *третього блоку* (16 питань) були віднесені питання, які відображали оцінку працівниками їхніх умов праці та охорони праці під час війни, а також пропозиції/побажання працівників щодо покращення санітарно-побутовий умов їхньої праці та охорони під час війни. Окрім того, сюди також відносились 8 питань, які стосувались фірменого одягу працівників «Укрзалізниці», але вони є предметом окремого налізу тому і не увійшли у цей звіт.

І *четвертий блок* (5 питань) був спрямований на визначення оцінки працівниками психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом та з'ясування пропозицій працівників «Укрзалізниці» щодо найбільш значущих інновацій в охороні праці.

Для статичної обробки даних використовувалась SPSS (версія 22). Використовувались описові статистики (для обробки та аналізу даних по масиву) та критерій «хі-квадрат» (для обробки та аналізу відмінностей між працівниками різних підрозділів та вікових груп).

Опитування проводилось анонімно, за допомогою Google forms. Дослідження проводилось у *квітні-травні 2025 року*.

1.2. Вибірка дослідження

У дослідженні взяло участь 627 осіб.

За *підрозділами, де працювали опитувані* працівники «Укрзалізниці», вони були об'єднані в певні групи. Значимо, що питання, яке було запропоновано в анкеті, було «напіввідкрити», тобто, у ньому було вказано 13 «базових» підрозділів, а працівники могли дописувати інші підрозділи. У результаті було отримано відповіді опитуваних, які стосувалися 27 підрозділів, де працюють працівники. За допомогою експертів працівники 27

підрозділів були об'єднані у 7 підрозділів. Критерієм для такого об'єднання були близькість функціональних обов'язків, які виконують опитувані працівники, а також кількість опитуваних (невеликі групи опитуваних були доєднано до інших груп, близьких за змістом роботи). У результаті такої роботи було виділено 7 підрозділів та визначено їх кількісних розподіл: локомотивне господарство – 20,8%; вагонне господарство – 13,9%; сигналізація та зв'язок – 18,0%; колійна служба – 17,1%; будівельно-експлуатаційна служба – 3,9%; служба роботи станцій – 11,9%; вокзальна компанія – 14,4%.

Щодо *віку*, то вони були розподілені на такі вікові групи: до 35 років – 38,3%; від 36 до 45 років – 39,1%; старше 45 років – 22,6%. Щодо двох «крайніх» груп, які задавались в анкеті (до 25 років та після 55 років), то враховуючи їх не велику кількість, вони були об'єднані до близьких до них груп.

,

Розділ 2

ОЦІНКА ПРАЦІВНИКАМИ «УКРЗАЛІЗНИЦІ» ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦОДЯГОМ/СПЕЦВЗУТТЯМ, ІНСТРУМЕНТАМИ ТА МАТЕРІАЛАМИ

- 2.1. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.*
- 2.2. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення інструментами та матеріалами.*
- 2.3. Особливості оцінки забезпечення спецодягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці»*
- 2.4. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.*

2.1. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям

Розпочнемо із аналізу ступеня задоволеності працівників «Укрзалізниці» опитаних якістю спецодягу та спецвзуття.

Як видно із рис. 2.1, у більше половини опитаних виявлена низька ступінь задоволеність якістю спецодягу та спецвзуття. Так, 35,2% опитаних дали цим показникам оцінку «дуже погано», а 22,6% дали оцінку «погано». 25,8% вказали на середню оцінку цих показників. І невелика кількість опитаних оцінили ці показники позитивно: оцінку «добре» відмітили у своїх відповідях 13,2%, оцінку «відмінно» - лише 3,0%. Тобто, можна говорити про те, що *якість спецодягу та спецвзуття, на думку опитаних потребує свого підвищення.*

Наскільки ви задоволені якістю спецодягу та спецвзуття?

627 ответов

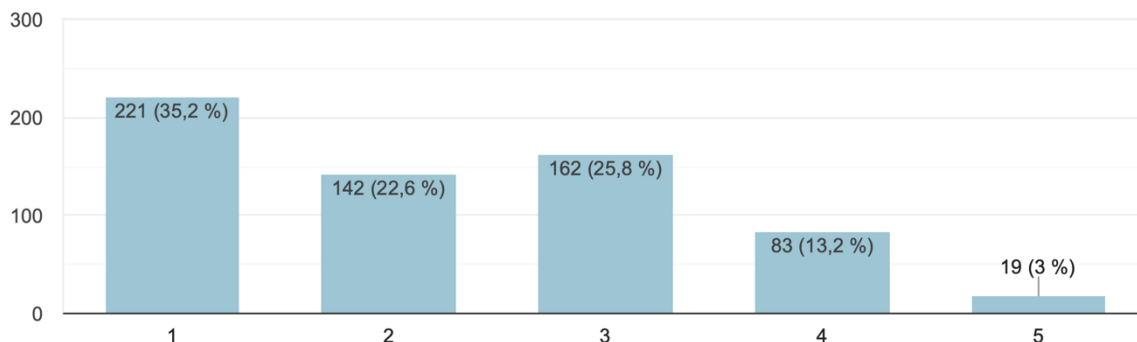

Рис 2.1. Ступінь задоволеності працівників «Укрзалізниці» якістю спецодягу та спецвзуття

Щодо відповідності розмірів спецодягу та спецвзуття розмірах, зазначеним на бітках, то тут отримані такі дані (рис.2.2). Менше половини опитаних (44,5%) відповіли, що спостерігається відповідність реальних розмірів із зазначеними на бітках. А більше половини (55,5%) вказали на те, що такої відповідності немає. Можна допустити, що така невідповідність створює певні проблеми для підбору одягу працівниками та забезпеченню комфортності роботи, а значить, потребує посилення вимог до постачальників спецодягу та спецвзуття.

4. Чи відповідають розміри спецодягу/взуття зазначеним на бітках?

627 ответов

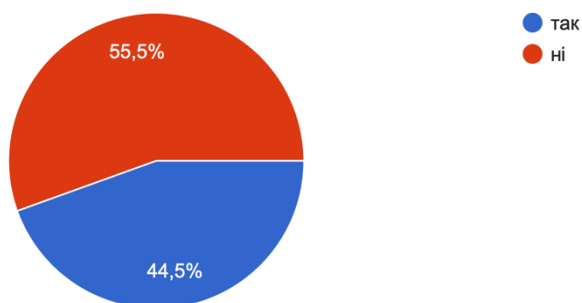

Рис. 2.2. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» відповідності розмірів спецодягу спецвзуття та спецодягу

Аналіз відповідей працівників «Укрзалізниці», які стосувалися *зручності спецодягу під час виконання роботи*, засвідчив, що більше половини опитаних вважають його однозначно не зручним, оскільки 32,1% опитаних дали цьому показнику оцінку «дуже погано», а 23,0% дали оцінку «погано» (рис. 2.3). 29,7% оцінили цей показник на середньому рівні. І зовсім невелика частина опитаних оцінили цей показник позитивно: 12,4% дали цьому показнику оцінку «добре» і 2,9% - оцінку «відмінно».

5. Наскільки спецодяг зручний під час виконання роботи?

627 ответов

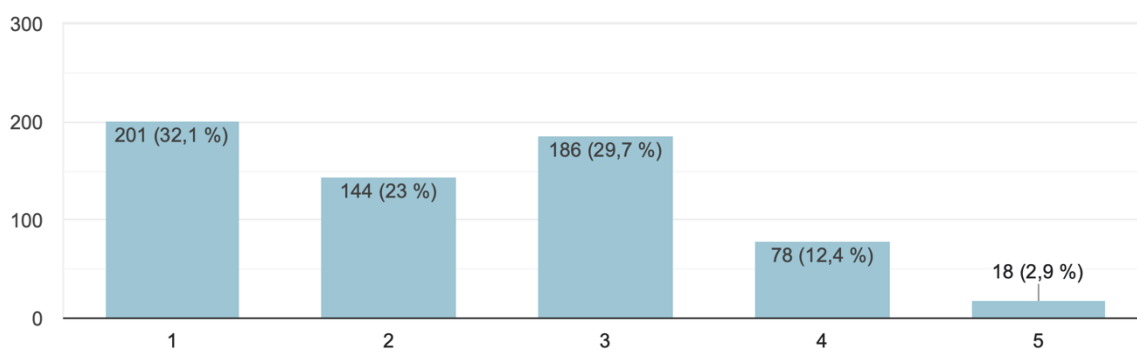

Рис. 2.3. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» зручності спецодягу

Серед *причин незадоволення спецодягом* працівників «Укрзалізниці» були названі такі (табл.2.1). Більше половини опитаних надали такі відповіді, як «Погана вентиляція (тканина не «дихає», відсутність сітчастих вставок)» (56,3%) та «Обмеження рухів (одяг тісний та нееластичний, занадто довгий або короткий, наявність зайвих елементів)» (53,6%). До інших причин незадоволеності спецодягом, на кожну із яких вказало в середньому трохи більше, ніж одна п'ята опитаних, було віднесено такі: «недостатня кількість або не зручне розташування кишень» (24,2%); «незручні застібки» (23,5%);

«незручність при носінні з іншими засобами ЗІЗ» (23,5%); «надмірна вага (утеплений одяг занадто важкий або має зайві підкладки, що ускладнює роботу при середніх температурах) (22,0%); «відсутність жіночого крою» (21,9%); «занадто тонкий або не утеплений зимовий одяг» (21,3%). Звертає увагу на себе той факт, що оскільки питання було напівзакритим, то 10,2% опитаних дописали свій варіант відповіді, що їм «не видають спецодягу». Тобто. кожен десятий із опитаних зазначив, що не отримує спецодягу.

Таблиця 2.1

Причини незадоволення спецодягом працівників «Укрзалізниці»

Причини незадоволення спецодягом	Абс. дані	%
Погана вентиляція (тканина не «дихає», відсутність сітчастих вставок)	319	56,3
Обмеження рухів (одяг тісний та нееластичний, занадто довгий або короткий, наявність зайвих елементів)	304	53,6
Недостатня кількість або не зручне розташування кишень	137	24,2
Незручні застібки	133	23,5
Незручність при носінні з іншими засобами ЗІЗ	133	23,5
Надмірна вага (утеплений одяг занадто важкий або має зайві підкладки, що ускладнює роботу при середніх температурах)	125	22,0
Відсутність жіночого крою	124	21,9
Занадто тонкий або не утеплений зимовий одяг.	121	21,3
Спецодягу не видають	58	10,2

Отримані дані свідчать про те, що існує ряд суттєвих причин незадоволеності одягом працівників «Укрзалізниці», що обумовлює

необхідність *приділенню цьому питанню уваги відповідними підрозділами при закупівлі спецодягу або у процесі його моделюванні.*

Таблиця 2.2

**Видача рукавиць, головних уборів, футболок працівникам
«Укрзалізниці»**

Елементи одягу, які видають	Абс. дані	%
Рукавиці	386	61,6
Головні убори	254	40,5
Футболки	122	19,5
Нічого із переліченого не видають	183	33,3

Окремим питанням в опитуванні було питання про *видачу рукавиць, головних уборів, футболок*, як елементів спецодягу (табл. 2.2). Як видно із табл.2.2, найбільша кількість опитаних (61,6%) вказали, що їм видають рукавиці. 40,5 % зазначили, що їм видають головні убори. І найменше опитаних (19,5%) зазначили, що їм видають футболки. Разом з тим, звертає увагу на себе той факт, що третина опитаних (33,3%) відповіли, що нічого із переліченого (рукавиці, головні убори, футболки) їм не видають. Отже, вирішення цього питання потребує свого покращення.

Також у дослідженні аналізувалась *оцінка працівниками «Укрзалізниці» якості захисних засобів (окуляр, рукавиць, масок)*. Дані, наведені на рис. 2.4, свідчать про те, що майже дві третини опитаних оцінюють ці показники негативно, про що свідчить той факт, 43,6% дали цьому показнику оцінку «дуже негативно» та 20,8% – оцінку «негативно». 21,1% опитаних оцінили цей показник на середньому рівні. І лише невелика кількість опитаних оцінили цей показник на «добре» (10,2%) та «відмінно» (4,3%).

8. Оцініть якість захисних засобів (окуляри, рукавиці, маски). Питання зі шкалою в значенні 1- дуже погано; 5 -відмінно
626 ответов

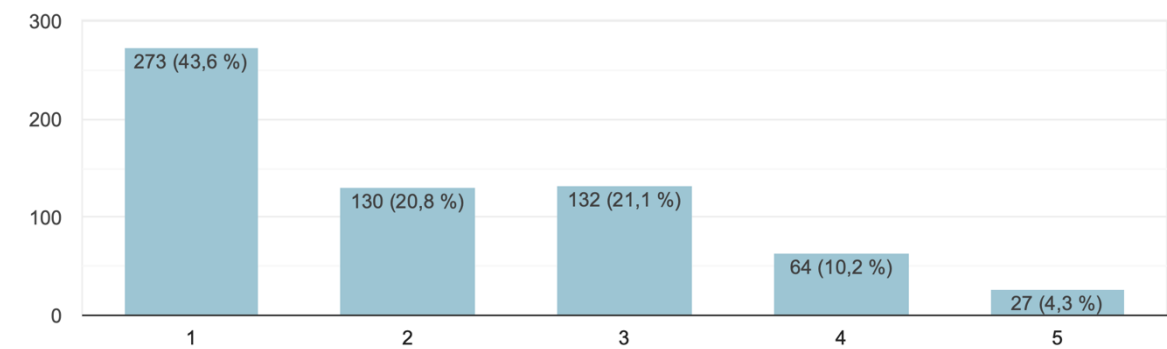

Рис. 2.4. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» якості захисних засобів

Було визначено *причини низької якості захисних засобів* (окуляри, рукавиці, маски). Найбільша кількість опитаних, більше, ніж половина (59,4%) вказали на «низька якість матеріалів (швидко зношуються, тріскаються, рвуться або не витримують впливу зовнішніх факторів) (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Причини низької якості захисних засобів (окуляри, рукавиці, маски)

Причини низької якості захисних засобів	Абс. дані	%
Низька якість матеріалів (швидко зношуються, тріскаються, рвуться або не витримують впливу зовнішніх факторів)	316	59,4
Не зручність у використанні (не ергономічні, тиснуть, натирають, погано фіксуються або злітають під час рухів, ускладнюють виконання	206	38,7

Функціонально не відповідають потребам (наприклад, рукавиці не захищають від високої температури або механічних пошкоджень. Приклад окулярів, запотівають або не мають захисту від пилу, тощо)	205	38,5
Неправильний підбір (не має розмірів, один і той самий ЗІЗ видається усім без врахування специфіки роботи).	205	38,5
Недотримання терміну експлуатації (використання зношених засобів через відсутність заміни)	133	25,0
Не видають	43	8,0

Більше однієї третини опитаних зазначили такі причини, як «не зручність у використанні (не ергономічні, тиснуть, натирають, погано фіксуються або злітають під час рухів, ускладнюють виконання робіт)» (38,7%), «функціонально не відповідають потребам (наприклад, рукавиці не захищають від високої температури або механічних пошкоджень, наприклад, окуляри, які запотівають або не мають захисту від пилу, тощо)» (38,5%) та «неправильний підбір (не має розмірів, один і той самий ЗІЗ видається усім без врахування специфіки роботи)» (38,5%). І найменше опитаних (25,0%) вказали на таку причину низької якості, як «недотримання терміну експлуатації (використання зношених засобів через відсутність заміни)». Як і в попередніх, «напіввідкритих» питаннях частина опитаних (8,0 %) написали, що захисні засоби їм не видають. У цілому, отримані дані свідчать про *необхідність підвищення якості захисних засобів*, які видаються для працівників «Укрзалізниці».

І насамкінець, опитуваних запитали, чи *користуються вони власним спецодягом та спецвзуттям на роботі*. У процесі відповіді на це питання переважна більшість опитаних (79,3%) відповіли, що користуються власним спецодягом та спецвзуттям на роботі. І лише 20,7% опитаних зазначили, що

власним спецодягом та спецвзуттям на роботі вони не користуються. Це опосередковано свідчить про те, що спецодяг та спецвзуття, які пропонують на роботі, скоріше всього, не відповідає потребам працівників.

10. Чи користуєтесь власним спецодягом/спецвзуттям на роботі?

627 ответов

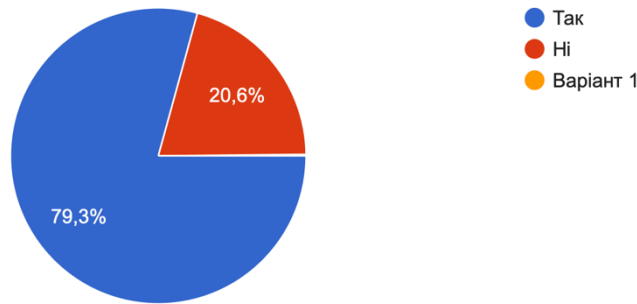

Рис. 2.5. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» користування власним спецодягом/ спецвзуттям

У цілому, отримані дані свідчать про *незадовільний стан забезпечення* працівників «Укрзалізниці» спецодягом/спецвзуттям та низьку якість захисних засобів.

2.2. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення інструментами та матеріалами

Далі розглянемо оцінку працівниками «Укрзалізниці» їхнього забезпечення інструментами та матеріалами.

Щодо *задоволеності забезпечення необхідними інструментами*, то тут отримані такі дані (рис. 2.6). Лише 6,0% опитаних відповіли, що повністю забезпечені інструментами та матеріалами з боку «Укрзалізниці». 37,5% зазначили, що забезпечені частково. І найбільша кількість опитаних (56,5%), більше половини, відповіли, що забезпечення інструментами здійснюється власними силами.

12. Чи задоволені Ви забезпеченням необхідними інструментами?

626 ответов

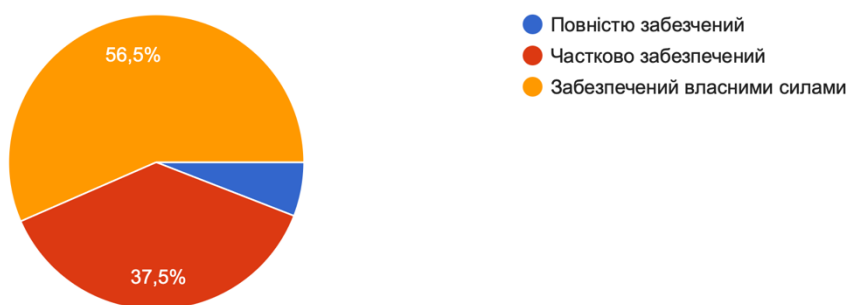

Рис. 2.6. Оцінка забезпечення працівників «Укрзалізниці» інструментами

Також вивчалось те, в якій мірі працівники «Укрзалізниці» використовують власний інструмент (рис. 2.7). Встановлено, що переважна більшість опитаних (89,9%) використовують власний інструмент. І лише невелика частина опитаних власного інструмента не використовують.

13. Чи доводиться використовувати власний інструмент?

626 ответов

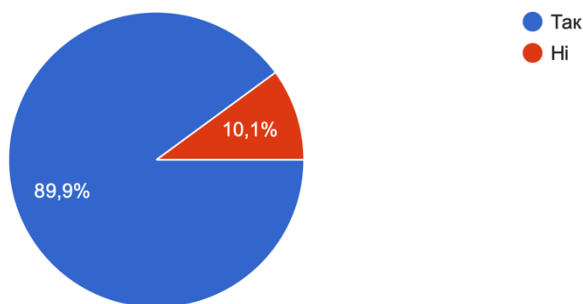

Рис. 2.7. Оцінка використання працівниками «Укрзалізниці» власного інструмента

Окрім того, в опитуванні вивчалось те, чи виникають затримки вцінка видачі працівниками «Укрзалізниці» спецзасобів/ миючих засобів (рис. 2.8). Отримані дані показали, що більше половини опитаних (54,2%) вказали на те, що свідчать про те, що затримки у видачі спецзасобів/ миючих засобів

виникають часто, 39,9% зазначили, що це відбувається іноді. І лише 12,0; зазначили, що не відбувається ніколи.

14. Чи виникають затримки з видачею спецзасобів/миючих засобів?

626 ответов

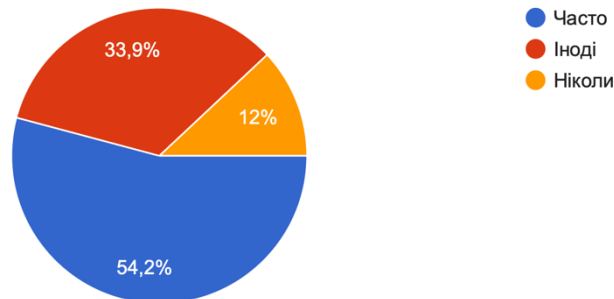

Рис. 2.8. Оцінка видачі працівниками «Укрзалізниці» спецзасобів/миючих засобів

Отже, отримані дані свідчать про *незадовільність забезпечення інструментами та матеріалами* працівників «Укрзалізниці» та про необхідність досить частого використання власного інструменту.

2.3. Особливості оцінки забезпечення спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці»

Розглянемо спочатку відмінності в оцінці забезпечення спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами у *працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»*.

У процесі дослідження *встановлено статистично значущі відмінності* в оцінці забезпечення спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці», практично по всіх питаннях (за критерієм «хі-квадрат»).

Так, як видно із табл 2.4, існують статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) в *рівні задоволеності якістю спецодягом та спецвзуття* у

працівників різних підрозділів. Як видно із отриманих даних, найбільша кількість опитаних, майже половина, які вказали на оцінку «дуже погано», спостерігається серед працівників служби роботи станцій (47,9%), вагонного господарства (43,4%), вокзальної компанії (43,0%). Дещо менше, близько третини таких відповідей, зафіксовано серед працівників колійних служб (33,3%), локомотивного господарства (30,6%). І найменша кількість зафіксовано серед працівників будівельно-експлуатаційної служби (21,7%) та сигналізації та зв'язку (18,7%). Відповідно, найбільша кількість оцінок «відмінно» зафіксовано у працівників будівельно-експлуатаційної служби (8,7%) та сигналізації та зв'язку (5,6%).

Таблиця 2.4

Відмінності між рівнем задоволеності якістю спецодягу/ спецвзуття у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Наскільки ви задоволені якістю спецодягу та спецвзуття					Всього
		1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	30,6%	29,0%	26,6%	9,7%	4,0%	100,0%
	Вагонне господарство	43,4%	21,7%	21,7%	9,6%	3,6%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	18,7%	24,3%	30,8%	20,6%	5,6%	100,0%
	Колійна служба	33,3%	26,5%	26,5%	12,7%	1,0%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	21,7%	21,7%	43,5%	4,3%	8,7%	100,0%
	Служба роботи станцій	47,9%	21,1%	19,7%	9,9%	1,4%	100,0%
	Вокзальна компанія	43,0%	15,1%	19,8%	20,9%	1,2%	100,0%
Всього		34,2%	23,5%	25,5%	13,6%	3,2%	100,0%

*** $p < 0,001$

Подібна ситуація спостерігається стосовно питання, яке стосується оцінки відповідності розмірів спецодягу/спецвзуття розмірам, які зазначені на бирках (табл. 2.5.), Як і у відповідях на попереднє питання, тут виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) між різними підрозділами:

найбільша кількість опитаних, які зазначили невідповідність вказаних показників зафіксована у працівників служби роботи станцій (72,3%), вагонного господарства (71,1%), Значно менше таких відповідей виявлено у працівників колійної служби (58,8%), вокзальної компанії (52,3%). будівельно-експлуаційної служби (47,8%), локомотивного господарства (46,0%) та сигналізації та зв'язку (38,3%). Як бачимо, лідируюче місце за кількістю негативних відповідей, займають працівників служби роботи станцій (72,3%), вагонного господарства (71,1%), як і попередньому питанні.

Таблиця 2.5

Відмінності щодо оцінки відповідності розмірів спецодягу/спевзяття розмірам, які зазначені на бітках у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи відповідають розміри спецодягу/взуття зазначеним на бітках		Всього
		ні	так	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	46,0%	54,0%	100,0%
	Вагонне господарство	71,1%	28,9%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	38,3%	61,7%	100,0%
	Колійна служба	58,8%	41,2%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	47,8%	52,2%	100,0%
	Служба роботи станцій	73,2%	26,8%	100,0%
	Вокзальна компанія	52,3%	47,7%	100,0%
Всього		54,5%	45,5%	100,0%

*** $p < 0,001$

Також виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,01$) в оцінці зручності спецодягу під час виконання роботи у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці» (табл. 2.6). Виявлено, що найбільша кількість опитаних, які поставили оцінку «дуже погано» зафіксовано серед працівників, які працюють

служби роботи станцій (46,5%), вагонного господарства (38,6%), вокзальної компанії (38,4%). Дещо менше, близько третини таких відповідей, зафіксовано серед працівників колійних служб (29,4%), локомотивного господарства (27,4%). І найменша кількість зафіксовано серед працівників сигналізації та зв'язку (20,6%) та будівельно-експлуатаційної служби (17,4%). Як бачимо, тут спостерігається така ж сама тенденція, як і в попередніх питаннях.

Таблиця 2.6

Відмінності в оцінці зручності спецодягу під час виконання роботи у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Наскільки спецодяг зручний під час виконання роботи					Всього
		1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	27,4%	32,3%	25,8%	8,9%	5,6%	100,0 %
	Вагонне господарство	38,6%	18,1%	26,5%	13,3%	3,6%	100,0 %
	Сигналізація та зв'язок	20,6%	23,4%	31,8%	19,6%	4,7%	100,0 %
	Колійна служба	29,4%	21,6%	36,3%	12,7%		100,0 %
	Будівельно-експлуатаційна служба	17,4%	26,1%	43,5%	13,0%		100,0 %
	Служба роботи станцій	46,5%	21,1%	23,9%	5,6%	2,8%	100,0 %
	Вокзальна компанія	38,4%	17,4%	29,1%	15,1%		100,0 %
Всього		31,5%	23,2%	29,7%	12,8%	2,9%	100,0 %

****p<0,01**

Щодо оцінки якості захисних засобів у працівників різних підрозділів, то тут також виявлено статистично значущі відмінності ($p<0,001$) в оцінці

цього показника у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці» (табл. 2.7). Виявлено, що найбільша кількість опитаних, які поставили оцінку «дуже погано» зафіксовано серед працівників, які працюють у вокзальній компанії (55,8%), службі роботи станцій (54,9%), локомотивному господарстві (51,6%), Дещо менше таких відповідей, зафіксовано серед працівників вагонного господарства (38,6,%), колійних служб (36,3,%), І найменша кількість зафіксовано серед працівників сигналізації та зв'язку (25,2%) та будівельно-експлуатаційної служби (30,4%). Як бачимо, тут спостерігається приблизно такі ж самі тенденції, як і в попередніх питаннях.

Таблиця 2.7

Відмінності в оцінці якості захисних засобів у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Оцініть якість захисних засобів (окуляри, рукавиці, маски)					Всього
		Дуже погано	Погано	Посередньо	Добре	Відмінно	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	51,6%	19,4%	18,5%	6,5%	4,0%	100,0 %
	Вагонне господарство	38,6%	14,5%	26,5%	10,8%	9,6%	100,0 %
	Сигналізація та зв'язок	25,2%	25,2%	27,1%	13,1%	9,3%	100,0 %
	Колійна служба	36,3%	30,4%	18,6%	12,7%	2,0%	100,0 %
	Будівельно-експлуатаційна служба	30,4%	21,7%	30,4%	17,4%		100,0 %
	Служба роботи станцій	54,9%	22,5%	14,1%	8,5%		100,0 %
	Вокзальна компанія	55,8%	16,3%	17,4%	8,1%	2,3%	100,0 %
Всього		42,6%	21,6%	21,0%	10,2%	4,5%	100,0 %

*** $p < 0,001$

Також констатовано статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) в оцінці якості задоволеності забезпечення необхідними інструментами у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці» (табл. 2.8). Оскільки на

показник «повністю забезпечений» інструментами вказала невелика кількість опитаних (від 4,0% до 8,5%) в усіх підрозділах, то ми взяли для більш детального аналізу відмінностей між підрозділами показник «частково забезпечений». З'ясувалось, що оцінку «частково забезпечений» вказало найбільше працівників із колійної служби (64,7%), будівельно-експлуатаційної служби (52,2%), сигналізації та зв'язку (48,5%). І значно нижчими, тобто гіршими, були ці показники у працівників локомотивного господарства (15,3%), вокзальної компанії (20,9%) вагонного господарства (38,6%). Як бачимо, серед лідируючих підрозділів є ті, які ми називали у попередніх питаннях, однак, добавились ще і інші.

Таблиця 2.8

Відмінності в оцінці якості задоволеності забезпечення необхідними інструментами у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи задоволені Ви забезпеченням необхідними інструментами			Всього
		Забезпечений власними силами	Частково забезпечений	Повністю забезпечений	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	80,6%	15,3%	4,0%	100,0%
	Вагонне господарство	55,4%	38,6%	6,0%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	43,9%	48,6%	7,5%	100,0%
	Колійна служба	30,4%	64,7%	4,9%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	43,5%	52,2%	4,3%	100,0%
	Служба роботи станцій	59,2%	32,4%	8,5%	100,0%
	Вокзальна компанія	73,3%	20,9%	5,8%	100,0%
Всього		56,9%	37,2%	5,9%	100,0%

*** $p < 0,001$

І завершуємо цей підрозділ аналізу відмінностей в оцінці *затримки з видачею спецзасобів/ муючих засобів у працівників різних підрозділів*

(табл.2.10). Як бачимо, найбільше число відповідей стосовно того, що затримка спецзасобів/ миючих засобів відбувається «часто» зафіксовано серед працівників служби роботи станцій (71,8%), локомотивного господарства (60,5%), колійних служб (56,9%). І значно менше таких працівників виявилось у будівельно-експлуатаційній службі (43,5%), вагонному господарстві (41,0%), сигналізації та зв'язку (32,7%).

Таблиця 2.10

Відмінності в оцінці затримки з видачею спецзасобів/ миючих засобів у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи виникають затримки з видачею спецзасобів/миючих засобів			Всього
		ніколи	іноді	часто	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	13,7%	25,8%	60,5%	100,0%
	Вагонне господарство	13,3%	45,8%	41,0%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	22,4%	44,9%	32,7%	100,0%
	Колійна служба	8,8%	34,3%	56,9%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	8,7%	47,8%	43,5%	100,0%
	Служба роботи станцій	5,6%	22,5%	71,8%	100,0%
	Вокзальна компанія	3,5%	26,7%	69,8%	100,0%
Всього		11,7%	34,1%	54,2%	100,0%

*** $p < 0,001$

У цілому можна говорити про те, що виявлено статистично значущі відмінності в оцінці забезпечення спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці», які простуджуються по переважній більшості питань. Можна допустити, що це, з одного боку, обумовлено змістом роботи працівників, а, з іншого боку, недостатньою увагою керівників цих підрозділів вирішенню названих

питань. Це говорить про те, що у підрозділах, де показники є нижчими, керівникам цих підрозділів, разом із профспілкою, необхідно *приділити значну увагу вирішенню питань*, які стосуються забезпечення працівників спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами.

Далі проаналізуємо особливості оцінки забезпечення спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами працівниками **різними віковими групами «Укрзалізниці»**.

Насамперед, зазначимо, що, скоріше всього, *вікові чинники є менше значущими при оцінці цього питання, ніж професійні*. Це проявилось в тому, що відмінності між віковими групами виявлено лише по одному показнику.

Так, у результаті дослідження виявлено статистично значущі відмінності між різними віковими групами та задоволеністю щодо забезпечення необхідними інструментами ($p < 0,01$). Як видно із табл. 2.10, суть цього зв'язку полягає в тому, що у людей люди старшого віку більш високо, порівняно із працівниками молодшого віку, проявляється задоволеність необхідними інструментами, як на рівні «частково задоволений» та «повністю задоволений». У той же час, працівники більш молодого віку орієнтуються на забезпечення необхідними інструментами власними силами, порівняно із працівниками старшого віку.

Таблиця 2.10

Відмінності в оцінці задоволеності забезпечення необхідними інструментами затримки з видачею спецзасобів/ миючих засобів у працівників різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи задоволені Ви забезпеченням необхідними інструментами			Всього
		Забезпечений власними силами	Частково забезпечений	Повністю забезпечений	
Вік	До 35 років	64,2%	32,1%	3,8%	100,0%
	36-45 років	56,6%	37,7%	5,7%	100,0%
	Старше 45 років	43,7%	46,5%	9,9%	100,0%

Всього	56,5%	37,5%	5,9%	100,0%
--------	-------	-------	------	--------

****p<0,01**

Отримані дані слід враховувати у *процесі організації діяльності працівників різних вікових груп*, зокрема, враховувати, з одного боку, більш високі вимоги людей більш молодшого віку до організації роботи, а. з іншого боку, їх більшу гнучкість щодо вияву власної активності з цього питання.

2.4. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям

У процесі опитування 166 із 627 (24,5%) працівників висловили свої пропозиції щодо покращення покращення їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям. Тобто, практично кожен четвертий опитуваний відповів на поставлене питання, що свідчить, на наш погляд, про достатню значущість цього опитування для опитуваних. Зазначимо, що це були відповіді опитаних на відкрите питання, які потім за допомогою контент-аналізу були проаналізовані та систематизовані.

Стосовно конкретних пропозицій/побажань, то тут отримані такі дані (табл.2.11).

Слід зазначити, насамперед, що 25,0 % опитаних, які відповіли на вказане питання, вказали на те, що їм спецодяг та спецвзуття взагалі не видають.

Із решти опитаних, які отримують спецодяг та спецвзуття, найбільша кількість опитаних, більше половини (56,0%) вказали на *необхідність покращення якості одягу* («відповідність європейським стандартам», «використання комфортної та приємної тканини», «використання тканини, яка «дихає», «розробка сучасного дизайну одягу», «закупіля у гарних виробників, а не у в'язницях, де шиється спецодяг», «видавати по два комплекти одягу, щоб можна було на переміну прати», «зручні футболки, фліси, красиві кепки»; «фірменний стиль, з емблемою УЗ» та ін.

Таблиця 2.11

**Пропозиції /побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення
їхнього забезпечення спецодягом/спецвзуттям.**

Пропозиції щодо покращення	%
Покращення якості спецодягу	56,0
Покращення якості спецвзуття	22,0
Забезпечення працівників спецодягом та спецвзуття необхідних розмірів	12,0
Забезпечення працівниць жіночим одягом	7,0
Можливість купувати спецодяг та спецвзуття самостійно (з наступним відшкодуванням роботодавцем)	6,0
<i>Відсутність видачі одягу</i>	<i>25,0</i>

Далі за кількістю набраних відповідей (22,90%) слідує пропозиція, яка стосується *покращення якості спецодягу* («відповідність порі року, літу чи зимі»; «міцна підошва»; «взяття, що не промокає»; «вдача кросівок» та ін.). На них вказала трохи більше, ніж одна п'ята опитаних.

Пропозиції опитаних також стосувались *необхідності забезпечення працівників спецодягом та спецвзуття необхідних розмірів* (12,0%), («забезпечувати не лише великими розмірами»; «кладовщиці мають знати та враховувати розміри взуття» та ін.). І хоча на цю пропозицію вказало менше опитуваних, ніж на у дво попередніх групах пропозицій, вона також заслуговує уваги.

І ще одна група опитуваних (7,0%) вказали на наявність жіночого одягу («використовувати штани замість комбінезонів»; «використовувати спортивні костюми, а не халати»; «надавати менші розміри взуття для жінок» та ін.).

Також була висловлена пропозиція щодо можливості купувати спецодяг та спецвзуття самостійно (з наступним відшкодуванням роботодавцем). На неї вказало 6,0% опитуваних.

Висловлені пропозиції і дуже суттєвими і їх *необхідно враховувати з метою покращення якості роботи* працівників «Укрзалізниці».

Розділ 3

ОЦІНКА ПРАЦІВНИКАМИ «УКРЗАЛІЗНИЦІ» ЇХНІХ УМОВ ПРАЦІ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

- 3.1 Оцінка працівниками «Укрзалізниці» умов їхньої праці
- 3.2 Оцінка працівниками «Укрзалізниці» охорони їхньої праці під час війни.
- 3.3. Особливості оцінки умов праці та охорони праці під час війни працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці»
- 3.4. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення санітарно-побутових умов праці та заходів безпеки для захисту працівників під час війни

3.1. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» умов їхньої праці

Наступний підрозділ буде присвячено оцінці працівниками «Укрзалізниці» умов їхньої праці.

Розпочнемо з оцінки співробітниками «Укрзалізниці» комфортності температури на робочому місці влітку та взимку. Як видно із табл.3.1, велика кількість опитаних, в середньому половина, оцінюють температуру на робочому місці, як «некомфортну» (влітку – 67,7%, взимку – 44,6%). Частина опитаних оцінюють температуру на робочому місці як «помірно комфортну» (влітку – 30,4%, взимку – 50,0%). І зовсім незначна частина опитаних оцінюють температуру на робочому місці як «дуже комфортну» (влітку – 1,9%, взимку – 5,4%). Як бачимо, температура на робочому місці влітку в цілому оцінується значно менш комфортна, ніж температура взимку.

Таблиця 3.1

**Оцінка співробітниками «Укрзалізниці» комфортності температури на
робочому місці влітку та взимку**

Показники комфортності	Оцінка комфортності температури влітку		Оцінка комфортності температури взимку	
	Абс. дані	%	Абс. дані	%
Некомфортно	424	67,7	279	44,6
Помірно комфортно	190	30,4	313	50,0
Дуже комфортно	12	1,9	34	5,4

Отже, в цілому можна говорити про те, що температура на робочому місці є *некомфортною*, відповідно для підвищення її комфортності необхідно використання певних засобів.

У процесі вивчення оцінки працівниками «Укрзалізниці» *необхідності утеплення приміщення* було встановлено, що переважна більшість опитаних (80,0%) вважають, що приміщення необхідно утеплювати, а лише 20,0% опитаних вважають, що цього робити не потрібно (рис. 3.1). Скоріше всього, мова йде про створення більш комфортних умов на робочому місці взимку, а результаті утеплення. Доцільним також, думаємо і забезпечення і різними засобами охолодження температури влітку (вентиляторів, кондиціонерів).

17. Чи потрібно утеплювати приміщення?

626 ответов

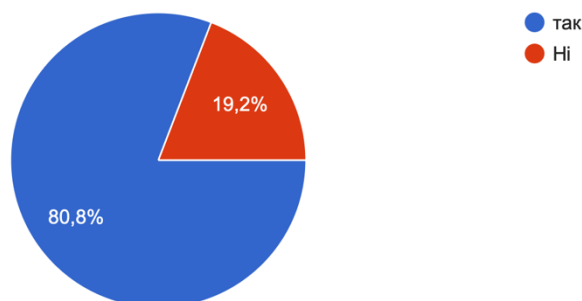

Рис. 3.1. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» необхідності утеплення приміщення

Окрім комфортності температурного режиму, у процесі опитування вивчалась наявність *доступних зручностей на робочому місці* (рис.3.2.).

Було встановлено, що орієнтовно дві треті опитаних вказали на наявність на робочому місці таких зручностей: туалету (67,9%), чайника (66,8%), мікрохвильової печі (65,2%), холодильника (52,9%). Трохи більше, ніж третина опитаних, вказали на наявність таких зручностей: індивідуальної шафи (46,6%), душу (43,9%), гарячої води (43,1%), роздягальні (42,0%), їдальні/місця прийому їжі (40,1%). І значно менше опитаних (27,5%) вказали на наявність питної води та пральні (8,5%).

18. Які з наведених зручностей доступні на робочому місці? Обери всі наявні з перелічених.
626 ответов

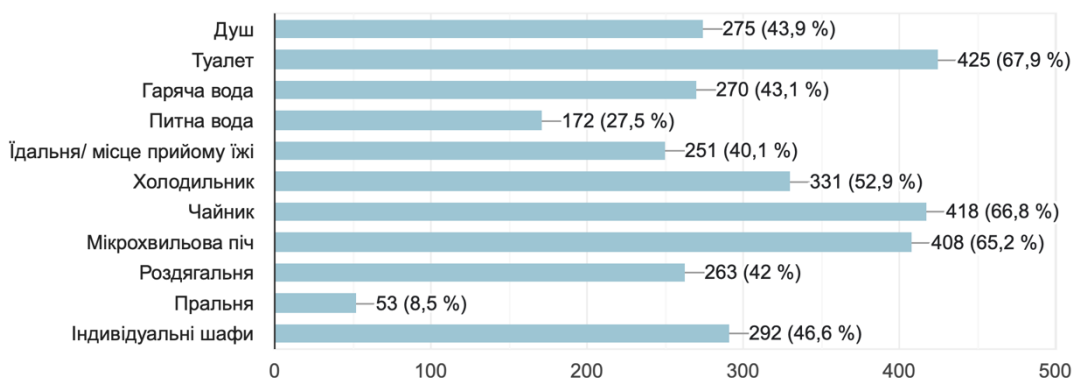

Рис. 3.2. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» зручностей, доступних на робочому місці

Отримані дані можна оцінити *загалом достатньо позитивно* за більшістю наявних умов (окрім ситуації з питною водою та пральною). Однак, як бачимо є і *багато резервів* щодо їх покращення, особливо, термінового покращення потребує забезпечення працівників питною водою. Думаємо, що це одне і з *термінових завдань*, яке потребує свого вирішення.

До позитивних аспектів умов праці можна віднести певною мірою те, що майже дві третини опитаних (59,4%) відповіли, що у них *немає проблем з пліснявою та вологістю на робочому місці* (рис.3.3). Разом з тим, решта

опитаних (40,6%) зазначили, що у них на робочому місці є проблеми з пліснявою та вологістю.

19. Чи є проблеми з пліснявою чи вологістю на робочому місці?

626 ответов

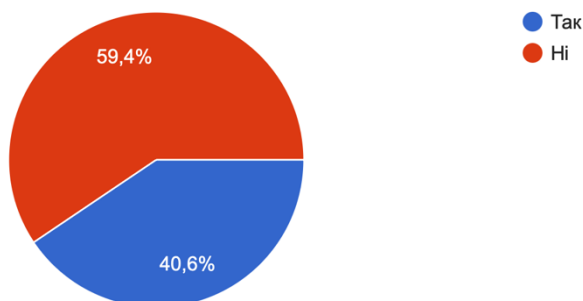

Рис. 3.3. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» наявності плісняви чи вологості на робочому місці

Також позитивним моментом є те, що майже дві третини опитаних (62,3%) зазначили, що вони *мають обідню перерву, яка не загрожує безпеці руху* (рис. 3.4). Решта (37,7%) вказали на те, що вони такої перерви не мають.

20. Чи маєте обідню перерву, що не загрожує безпеці руху?

626 ответов

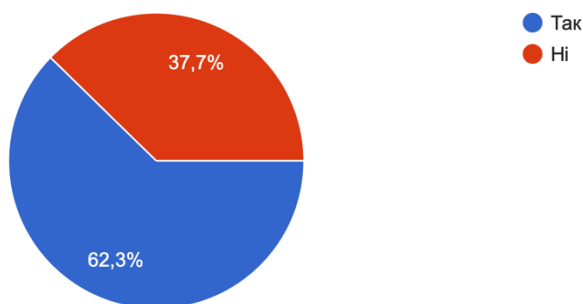

Рис. 3.4. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» наявності обідньої перерви, що не загрожує безпеці руху

3.2 Оцінка працівниками «Укрзалізниці» охорони їхньої праці під час війни

Тепер проаналізуємо оцінку працівниками «Укрзалізниці» охорони їхньої праці під час війни.

Зазначимо, насамперед, що позитивним аспектом охорони праці у підрозділах є те, що переважна більшість опитаних (91,1%) зазначили, що вони знають місце знаходження інструкції з охорони праці або можливість запитати про неї у відповідального працівника. І зовсім невелика кількість опитаних (8,9%) відповіли негативно на поставлене питання.

Таблиця 3.2

Оцінка працівниками «Укрзалізниці» місця знаходження інструкції з охорони праці або можливість запитати про неї у відповідального працівника

Варіанти відповіді	%
Так	91,1
Ні	8,9

Щодо оцінки працівниками «Укрзалізниці» наявності визначених укритть або захищених місць для перебування під час повітряної тривоги, то встановлено, що менше половини учасників (48,1%) вказали на те, що укриття є і опитаним відомо про нього (рис. 3.5).

Чи на Вашому об'єкті визначені укриття або захищені місця для перебування під час повітряної тривоги?

626 ответов

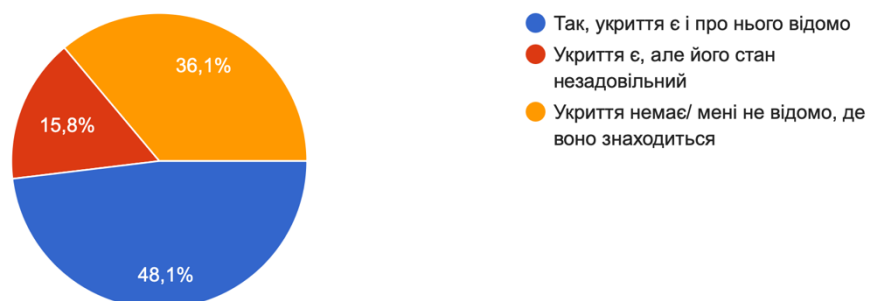

Рис. 3.5. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» наявності визначених укритть або захищених місць для перебування під час повітряної тривоги

Разом з тим, 15,8% опитаних зазначили, що укриття є, але стан його є незадовільним. І більше, ніж третина опитаних (36,1%) відповіли, що укриття немає або їм не відомо де воно знаходиться. Це свідчить про те, що такий стан з укриттям є дуже незадовільним і це питання потребує термінового вирішення.

На питання про те, чи *проводився інструктаж щодо дій у разі повітряної тривоги чи обстрілу*, дві третини (65,5%) відповіли позитивно (рис.3.6). 19,5% вказали про те, що інструктаж проводився частково і 15,0% зазначили, що інструктаж не проводився. Це свідчить про необхідність звернення уваги керівництва всіх підрозділів на обов'язковість проведення інструктажу щодо дій у разі повітряної тривоги чи обстрілу,

Чи проводили для Вас інструктаж щодо дій у разі повітряної тривоги або обстрілу?
626 ответов

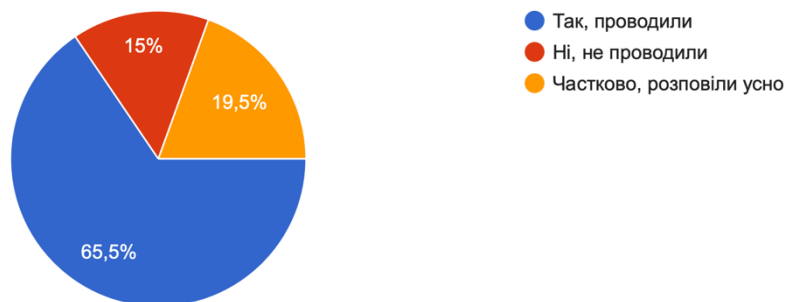

Рис. 3.6. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» наявності інструктажу щодо дій у раз повітряної тривоги або обстрілів

Суттєвим питанням, яке аналізувалось, було питання про те, як *швидко добратись до укриття з робочого місця* (рис 3.7). Звертає увагу на себе той факт, що 42,8% опитаних відповіли, що у них немає можливості потрапити в укриття. Ці відповіді є дуже близькими до розглянутого вище питання про те наявність укриття та проінформованості працівників про цього, коли негативну відповідь на таке питання дали 36,1% опитаних (рис. 3.5). Це ще

раз свідчить про необхідність термінового вирішення цього питання в підрозділах «Укрзалізниці».

Як швидко Ви можете дістатись до укриття з Вашого робочого місця?

626 ответов

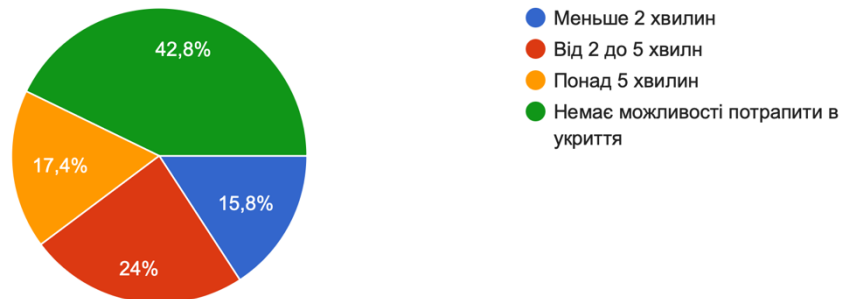

Рис. 3.7. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» часу для того, щоб добратись до укриття з робочого місця

Щодо конкретного часу, необхідного для того, щоб добратися до укриття, то цей показник виглядає таким чином: менше 2 хвилин – вказали 15,8%, від 2 до 5 хвилин- 24,0% і більше 5 хвилин 17,4%. Цей показник виглядає більш-менш оптимальним.

Стосовно наявності обладнання в укритті (бомбосховищі), то тут ситуація виглядає дуже невтішною (табл. 3.3.). Лише 44,7% опитаних, менше половини, вказали на наявність освітлення, 38,3% зазначили, що вони обладнані сидіннями (ліжками) і 36,8% вказали на те, що вони укриття мають надійні стіни і перекриття.

Таблиця 3.3

Наявність обладнання в укритті (бомбосховищі) для безпечного перебування

Наявність обладнання в укритті (бомбосховищі) для безпечного перебування	Абс. дані	%
Освітлення	280	44,7

Сидіння (ліжка)	240	38,3
Надійні стіни і перекриття	230	36,8
Вода	171	27,3
Аптечка	143	22,8
Санітарні умови (туалет)	125	20,0
Засоби зв'язку	100	16,0
Запаси їжі	62	9,9
Бомбосховище не обладнане та не придатне для укриття	164	26,2

Стосовно інших показників, то ситуація виглядає ще гіршою. Наявність води вказали лише 27,34, аптечки – 22,8%, санітарних умов (туалету) – 20,0%, засобів зв'язку – 16,0%, запасів їжі – 9,9%.

Особливо звертає увагу на себе той факт, що 26,2% вказали на те, що бомбосховище не обладнане та не придатне для укриття. Ці дані є близькими до відповідей, отриманих на одне із попередніх питань про наявність визначених укриттів або захищених місць для перебування під час повітряної тривоги, коли 36,1% опитаних відповіли, що укриття немає або їм не відомо де воно знаходиться (рис. 3.5).

Такий стан речей щодо наявності та обладнання укриттів на четвертому році війни можна вважати *вкрай незадовільним* і потребує якнайшвидшого вирішення цього питання.

На питання щодо наявності інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози було отримано такі відповіді (рис. 3.8). 24,1% опитаних зазначили, що не мають відношення до рухомого складу. 23,0% опитаних, менше однієї четвертої, вказали на те, що інструкції є і вони відомі всім. 19,5% опитаних вказали, що інструкції частково присутні і відомі опитуваним. І найбільша кількість опитаних (33,4%), тобто, третина, відповіли, що інструкцій немає або опитувані про них не знають.

Чи є інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози?

626 ответов

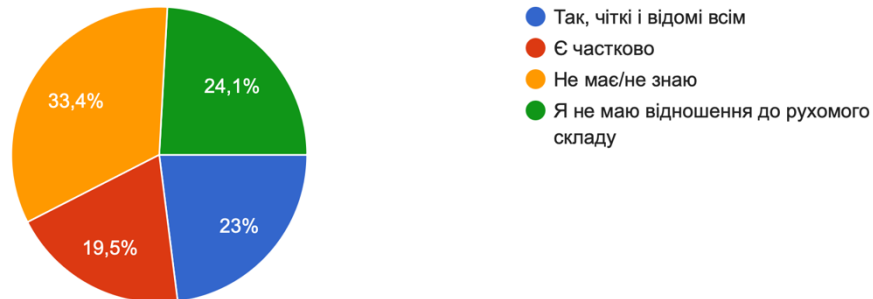

Рис. 3.8. Наявність інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози

Отримані дані свідчать про необхідність *термінового вирішення* керівниками підрозділів питання про підготовку та проведення інструкції із працівниками щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози.

Звертають на себе увагу і дані, які стосуються *оцінки працівниками «Укрзалізниці» зміни умов охорони праці під час бойових дій* (особливі умови безпеки, інструкції) (рис.3.9).

Чи змінюються умови охорони праці під час бойових дій (особливі заходи безпеки, інструкції)?

626 ответов

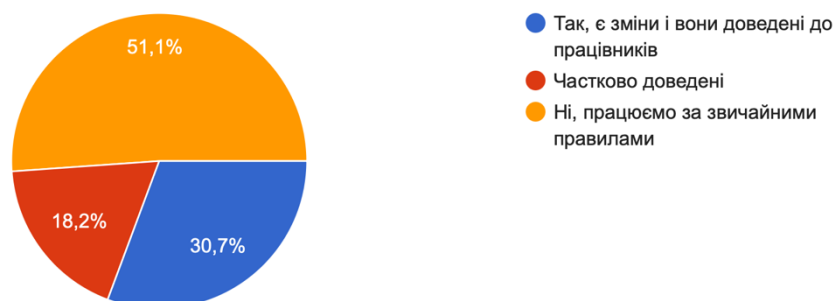

Рис. 3.9. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» зміни умов охорони праці під час бойових дій (особливі умови безпеки, інструкції)

Встановлено, що більше половина опитаних (51,1%) відповіли, що вони працюють за звичайними умовами. Менше однієї третини опитаних (30,7%) вказали на те, зміни в охороні праці під час бойових дій є і вони доведені до працівників. І 18, 2% відповіли, що вказані зміни охорони праці під час бойових дій доведені до працівників частково. Отже, в цілому з цього питання спостерігається незадовільний стан у підрозділах.

Ще більш тривожною є ситуація щодо отримання працівниками «Укрзалізниці» спеціальних засобів безпеки під час війни (аптечки, захисні комплекси, каски, жилети тощо) (табл.3.4). Переважна більшість опитаних (74,6%) зазначили, що вони таких засобів не отримували. Лише 16,5% вказали, що такі засоби забезпечив роботодавець. 3,7% опитаних вказали, що придбали такі засоби самостійно. І 3,5% відповіли, що такі засоби придбала для них профспілка.

Таблиця 3.4

Отримання спеціальних засобів безпеки під час війни (аптечки, захисні комплекси, каски, жилети тощо)

Хто забезпечував спеціальні засоби безпеки	Абс. дані	%
Забезпечив роботодавець	103	16,5
Придбав самостійно	23	3,7
Забезпечила профспілка	22	3,5
Спеціальні засоби безпеки не отримували	478	74,6

Одним із засобів інформованості працівників щодо роботи в умовах воєнного стану є використання посібника «Практичні поради щодо роботи в умовах воєнного стану та дій у надзвичайних ситуаціях», який підготовлено Молодіжною радою профспілки у 2023 році. Разом з тим, через півтора року після підготовки посібника, з'ясовано, що більше половини опитаних (53,2%)

відповіли, що вони вперше чують про такий посібник і їм би було цікаво подивитись на нього. Одна п'ята опитних (20,0%) зазначили, що бачили цей посібник на інформаційному стенді. І лише 2,9% опитаних вказали, що мають примірник такого посібника. Звертає увагу і те, що 24,0% опитаних вказали про те, що цей посібник не є цікавим для них.

Таблиця 3.5

Обізнаність опитаних про посібник «Практичні поради щодо роботи в умовах воєнного стану та дій у надзвичайних ситуаціях»

Варіанти відповідей	Абс. дані	%
Вперше чую, цікаво було б подивитись	333	53,2
Не цікаво	150	24,0
Бачив на інформаційному стенді	125	20,0
Маю примірник	18	2,9

Отже, вочевидь, виявлено *низький рівень інформованості працівників* в підрозділах про наявні в організації практичні поради щодо роботи в умовах воєнного стану та *низький рівень мотивації* про їх використання.

3.3.Особливості оцінки умов праці та охорони праці під час війни працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці»

Розглянемо спочатку відмінності в оцінці *умов праці та охорони праці під час війни працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»*

У процесі дослідження встановлено *статистично значущі відмінності* в умов праці та охорони праці під час війни працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці» практично по всіх питаннях (за критерієм «хі-квадрат»).

Спочатку розглянемо дані, які стосуються *умов праці в цілому*.

Що стосується *комфортності температури влітку*, то за цим показником виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) між працівниками різних підрозділів (табл.3.6). Найбільша кількість працівників, які оцінили температуру влітку як некомфортну, було серед локомотивного господарства (82,3%), вокзальної компанії (80,2%), служби роботи станцій (70,4%). Значно менше опитаних вказали на такий показник серед працівників вагонного господарства (62,7%), служби сигналізації та зв'язку (58,9%), колійної служби (57,8%). І найменше таких опитаних виявилось серед працівників будівельно-експлуатаційної служби (43,5%). Звертає увагу на себе той факт, що останній показник був майже вдвічі нижчим, порівняно із найвищим показником некомфортності, який було зафіксовано серед працівників локомотивного господарства (82,3%).

Таблиця 3.6

Відмінності в оцінці комфортності температури влітку працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Оцініть комфортність температури влітку			Всього
		Некомфортно	Помірно комфортно	Дуже комфортно	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	82,3%	16,9%	0,8%	100,0%
	Вагонне господарство	62,7%	37,3%		100,0%
	Сигналізація та зв'язок	58,9%	39,3%	1,9%	100,0%
	Колійна служба	57,8%	39,2%	2,9%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	43,5%	47,8%	8,7%	100,0%
	Служба роботи станцій	70,4%	26,8%	2,8%	100,0%
	Вокзальна компанія	80,2%	17,4%	2,3%	100,0%
Всього		68,0%	30,0%	2,0%	100,0%

*** $p < 0,001$

Приблизно така ситуація спостерігається і в оцінці *комфортності температури взимку*, оскільки за цим показником виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,01$) між працівниками різних підрозділів (табл.3.7). Найбільша кількість опитаних, які оцінили температуру взимку як

некомфортну, було серед працівників вокзальної компанії (60,5%), локомотивного господарства (52,4%). Значно менше опитаних вказали на такий показник серед працівників колійної служби (44,0%), служби роботи станцій (40,8%), вагонного господарства (37,7%), служби сигналізації та зв'язку (35,5%). І найменше таких опитаних виявилось серед працівників будівельно-експлуатаційної служби (21,1%). Звертає знову увагу на себе той факт, що останній показник був більше, ніж удвічі нижчим, порівняно із найвищим показником дискомфорту, який було зафіксовано серед працівників локомотивного господарства (52,4%).

Таблиця 3.7

Відмінності в оцінці комфортності температури взимку працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Оцініть комфортність температури взимку			Всього
		Некомфортно	Помірно комфортно	Дуже комфортно	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	52,4%	46,0%	1,6%	100,0%
	Вагонне господарство	37,3%	53,0%	9,6%	100,0%
	Сигналізація та зв'язку	35,5%	58,9%	5,6%	100,0%
	Колійна служба	44,1%	47,1%	8,8%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	21,7%	65,2%	13,0%	100,0%
	Служба роботи станцій	40,8%	53,5%	5,6%	100,0%
	Вокзальна компанія	60,5%	37,2%	2,3%	100,0%
Всього		44,5%	49,8%	5,7%	100,0%

****p<0,01**

.Також виявлено статистично значущі відмінності ($p<0,01$) між працівниками різних підрозділів в оцінці *необхідності утеплювати приміщення* (табл.3.8). Найбільша кількість опитаних, які вказали на необхідність утеплювання була серед працівників вокзальної компанії (89,5%), локомотивного господарства (87,1%), служби роботи станцій (81,7%). Далі, із дещо нижчими показниками слідує такі підрозділи: сигналізації та зв'язку (79,4%), вагонного господарства (74,7%), колійної

служби (72,5%). І найменше опитаних, які вказали на необхідність утеплення, було виявлено серед працівників будівельно-експлуатаційної служби (62,5%). Як бачимо, будівельно-експлуатаційна служба знову займає перше місце щодо показників із позитивною спрямованістю.

Таблиця 3.8

Відмінності в оцінці необхідності утеплювати приміщення працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи потрібно утеплювати приміщення		Всього
		ні	так	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	12,9%	87,1%	100,0%
	Вагонне господарство	25,3%	74,7%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	20,6%	79,4%	100,0%
	Колійна служба	27,5%	72,5%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	34,8%	65,2%	100,0%
	Служба роботи станцій	18,3%	81,7%	100,0%
	Вокзальна компанія	10,5%	89,5%	100,0%
Всього		19,6%	80,4%	100,0%

****p<0,01**

Окрім того, було виявлено статистично відмінності ($p<0,01$) між різними підрозділами щодо оцінки наявності проблем з пліснявою та вологістю на робочому місці (табл.3.9). Найбільша кількість опитаних, які вказали на наявність проблем з пліснявою та вологістю, було зафіксовано серед працівників вокзальної служби (55,8%), локомотивного господарства (50,8%). Значно менше таких працівників виявлено серед працівників вагонного господарства (38,6%), служби роботи станцій (38,0%), сигналізації та зв'язку (35,5%), будівельно-експлуатаційної служби (34,8%), колійної служби (29,4%). Звертає увагу на себе той факт, що такі підрозділи, як будівельно-експлуатаційна служба та служба сигналізації та зв'язку, які займали лідируючі місця щодо позитивних виявів в організації умов для роботи

працівників у багатьох розглянутих вище питаннях, при відповіді на це питання втратили свої лідируючі позиції.

Таблиця 3.9

Відмінності в оцінці наявності проблем з пліснявою та вологістю на робочому місці працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи є проблеми з пліснявою чи вологістю на робочому місці		Всього
		ні	так	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	49,2%	50,8%	100,0%
	Вагонне господарство	61,4%	38,6%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	64,5%	35,5%	100,0%
	Колійна служба	70,6%	29,4%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	65,2%	34,8%	100,0%
	Служба роботи станцій	62,0%	38,0%	100,0%
	Вокзальна компанія	44,2%	55,8%	100,0%
Всього		58,7%	41,3%	100,0%

****p<0,01**

Встановлено статистично значущі відмінності ($p<0,001$) між працівниками різних підрозділів в оцінці обізнаності щодо інструкції охорони праці (табл.3.10). З'ясовано, що серед опитаних немає працівників (0,0%) , які не обізнані з інструкції, у будівельно-експлуатаційній службі, лише 2,8% таких працівників у службі сигналізації та зв'язку, та 2,8% - у службі роботи станцій. У працівників решти підрозділів число таких опитаних є значно вищим: вокзальна компанія – 16,5%, вагонне господарство – 15,7%, локомотивне господарство – 8,2%, колійна служба – 5,9%.

Таблиця 3.10

Відмінності в оцінці обізнаності щодо інструкції охорони праці працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи знаєте Ви де можна взяти інструкції з охорони праці або до кого можна звернутися по цьому питанню на вашому підприємстві		Всього
		ні	так	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	8,2%	91,8%	100,0%
	Вагонне господарство	15,7%	84,3%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	2,8%	97,2%	100,0%
	Колійна служба	5,9%	94,1%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба		100,0%	100,0%
	Служба роботи станцій	2,8%	97,2%	100,0%
	Вокзальна компанія	16,5%	83,5%	100,0%
Всього		8,1%	91,9%	100,0%

*** $p < 0,001$

Далі розглянемо відповіді питання, які **стосуються охорони праці під час війни**.

Встановлено статично значущі відмінності ($p < 0,001$) між працівниками різних підрозділів в оцінці наявності обідньої перерви, що не загрожує безпеці (табл. 3.11).

Таблиця 3.11

Відмінності в оцінці наявності обідньої перерви, що не загрожує безпеці працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи маєте обідню перерву, що не загрожує безпеці руху		Всього
		ні	так	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	54,0%	46,0%	100,0%
	Вагонне господарство	48,2%	51,8%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	9,3%	90,7%	100,0%
	Колійна служба	23,5%	76,5%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба		100,0%	100,0%
	Служба роботи станцій	54,9%	45,1%	100,0%
	Вокзальна компанія	53,5%	46,5%	100,0%
Всього		37,9%	62,1%	100,0%

*** $p < 0,001$

Найбільша кількість опитаних, які позитивно відповіли на поставлене питання, зафіксовано у працівників будівельно-експлуатаційної служби (100%), служби сигналізації та зв'язку (90,7%), колійної служби (76,5%). Значно менше таких опитаних було зафіксовано серед працівників вагонного господарства (51,8%), вокзальної компанії (46,5%), локомотивного господарства (46,0%), служби роботи станцій (45,1%). Як бачимо, лідируючими знову стають два підрозділи (будівельно-експлуатаційна служба та служби сигналізації та зв'язку).

Виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) в оцінці визначення укриття або захищених місць для перебування під час повітряної тривоги працівниками різних підрозділів. (табл.3.11). Як видно із отриманих даних, найбільша кількість опитаних, які дали оцінку «укриття немає/ мені не відомо, де воно знаходиться», знаходиться серед працівників колійної служби» (62,7%), Значно менше таких опитаних серед працівників, які працюють в службі роботи станцій (40,8%), вокзальній компанії (40,7%). І менше таких опитаних серед працівників будівельно-експлуатаційної служби (30,4%), сигналізації та зв'язку (30,8%), вагонного господарства (26,5%), локомотивного господарства (16,1%). Як бачимо, у цьому питанні є багато резервів щодо покращення роботи з цієї проблеми.

Таблиця 3.11

Відмінності в оцінці визначення укриття або захищених місць для перебування під час повітряної тривоги працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

% в Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте

		Чи на Вашому об'єкті визначені укриття або захищені місця для перебування під час повітряної тривоги			Всього
		Укриття немає/ мені не відомо, де воно знаходиться	Укриття є, але його стан незадовільний	Так, укриття є і про нього відомо	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	16,1%	25,0%	58,9%	100,0%
	Вагонне господарство	26,5%	18,1%	55,4%	100,0%

Сигналізація та зв'язок	30,8%	14,0%	55,1%	100,0%
Колійна служба	62,7%	8,8%	28,4%	100,0%
Будівельно-експлуатаційна служба	30,4%	8,7%	60,9%	100,0%
Служба роботи	40,8%	14,1%	45,1%	100,0%
Вокзальна компанія	40,7%	17,4%	41,9%	100,0%
Всього	35,2%	16,3%	48,5%	100,0%

*** $p < 0,001$

Щодо оцінки наявності інструктажу щодо дій у раз повітряної тривоги або обстрілів працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці», то тут також виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,01$). Дані, наведені у таблиці 3.12, свідчать про те, що найменше кількість опитуваних, які зазначили, що такі інструкції не проводились, зафіксовано серед працівників будівельно-експлуатаційної служби (4,3%), сигналізації та зв'язку (9,3%), а найбільша кількість – серед працівників колійної служби (24,5%). У працівників решти підрозділів цей показник становить від 10,8% до 18,3%. Зниження цього показника має бути важливим для працівників всіх підрозділів, а не лише окремих із них.

Таблиця 3.12

Відмінності в оцінці наявності інструктажу щодо дій у раз повітряної тривоги або обстрілів працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи проводили для Вас інструктаж щодо дій у разі повітряної тривоги або обстрілу			Всього
		Ні, не проводили	Частково, розповіли усно	Так, проводили	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	13,7%	14,5%	71,8%	100,0%
	Вагонне господарство	10,8%	21,7%	67,5%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	9,3%	14,0%	76,6%	100,0%
	Колійна служба	24,5%	22,5%	52,9%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	4,3%	4,3%	91,3%	100,0%
	Служба роботи	18,3%	19,7%	62,0%	100,0%

Вокзальна компанія	16,3%	27,9%	55,8%	100,0%
Всього	14,9%	19,0%	66,1%	100,0%

****p<0,01**

Щодо оцінки часу, який необхідний для того, щоб дістатися до укриття, то тут також виявлено статистично значущі відмінності ($p<0,001$) між працівниками різних підрозділів (табл. 3.13). Як свідчать отримані дані, найкращий показник (« до укриття можна дістатись за 2 хв») зафіксовано у 39,1% працівників із будівельно-експлуатаційної служби, у 29,0% працівників із служби сигналізації та зв'язку. Число працівників із інших підрозділів, які вказали на цей показник, складає від 10,5% до 16,9%, що орієнтовно у два рази менше. Тобто, підрозділи з найвищими показниками є знову лідируючими.

Таблиця 3.13

Відмінності в оцінці швидкості дістатися до укриття працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Як швидко Ви можете дістатись до укриття з Вашого робочого місця				Всього
		Менше 2 хвилин	Від 2 до 5 хвилин	Понад 5 хвилин	Немає можливості потрапити в укриття	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	12,1%	29,8%	15,3%	42,7%	100,0 %
	Вагонне господарство	16,9%	30,1%	20,5%	32,5%	100,0 %
	Сигналізація та зв'язок	29,0%	26,2%	20,6%	24,3%	100,0 %
	Колійна служба	10,8%	12,7%	19,6%	56,9%	100,0 %
	Будівельно-експлуатаційна служба	39,1%	17,4%	17,4%	26,1%	100,0 %
	Служба роботи станцій	12,7%	29,6%	12,7%	45,1%	100,0 %

	Вокзальна компанія	10,5%	16,3%	9,3%	64,0%	100,0%
Всього		16,4%	23,8%	16,6%	43,1%	100,0%

*** $p < 0,001$

Виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) між працівниками різних підрозділів в оцінці наявності інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози (табл.3.14). Найбільша кількість опитаних, які вказали на те, що інструкції «чіткі та відомі всім» зафіксована у працівників локомотивного господарства (33,1%). Далі, пригно на однаковому рівні знаходяться працівники служби роботи станцій (23,9%), вокзальної кампанії (23,3%), сигналізації та зв'язку (20,6%), вагонного господарства (20,5%), колійної служби (17,6%). І на останньому місці знаходяться працівники будівельно-експлуатаційної служби (13,0%). Як бачимо, тут як би спостерігається «перевернута» картинка – служба, яка займала лідируюче місце за більшістю показників, за цим питанням займає останнє місце. Це, скоріше всього, пов'язано із специфікою діяльністю, яку виконують працівники різних підрозділів (ті, що мають пряме відношення до евакуації рухомого залізничного транспорту у разі загрози, мають найкращу обізнаність стосовно відповідної інструкції).

Таблиця 3.14

Відмінності в оцінці наявності інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи є інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози				Всього
		Не має/не знаю	Є частково	Так, чіткі і відомі всім	Я не маю відношення до рухомого складу	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	33,9%	28,2%	33,1%	4,8%	100,0%
	Вагонне господарство	39,8%	30,1%	20,5%	9,6%	100,0%

Сигналізація та зв'язок	21,5%	6,5%	20,6%	51,4%	100,0%
Колійна служба	34,3%	7,8%	17,6%	40,2%	100,0%
Будівельно-експлуатаційна служба	4,3%	21,7%	13,0%	60,9%	100,0%
Служба роботи станцій	35,2%	26,8%	23,9%	14,1%	100,0%
Вокзальна компанія	43,0%	23,3%	23,3%	10,5%	100,0%
Всього	32,9%	20,0%	23,2%	24,0%	100,0%

*** $p < 0,001$

Стосовно оцінки *зміни умов охорони праці під час бойових дій (особливі заходи безпеки, інструкції)*, то тут також виявлено статистично значущі відмінності між працівниками різних підрозділів ($p < 0,01$). Як видно із табл.3.14, найбільша кількість опитаних, які дали відповідь «так, зміни є і вони доведені до працівників», спостерігаються серед працівників будівельно-експлуатаційної служби (52,2%), служби сигналізації та зв'язку (42,1%), далі слідує працівники таких підрозділів: локомотивного господарства (36,3%), вагонного господарства (31,3%), колійної служби (24,5%), І най менше таких опитаних виявлено серед працівників служби роботи станцій (22,5%) та вокзальної компанії (19,8%).

Таблиця 3.15

Відмінності в оцінці зміни умов охорони праці під час бойових дій (особливі заходи безпеки, інструкції) працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

	Чи змінюються умови охорони праці під час бойових дій (особливі заходи безпеки, інструкції)			Всього
	Ні, працюємо за звичайними правилами	Частково доведені	Так, є зміни і вони доведені до працівників	

Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	41,9%	21,8%	36,3%	100,0%
	Вагонне господарство	49,4%	19,3%	31,3%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	46,7%	11,2%	42,1%	100,0%
	Колійна служба	59,8%	15,7%	24,5%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	21,7%	26,1%	52,2%	100,0%
	Служба роботи станцій	54,9%	22,5%	22,5%	100,0%
	Вокзальна компанія	60,5%	19,8%	19,8%	100,0%
Всього		50,3%	18,5%	31,2%	100,0%

****p<0,01**

І, насамкінець, вкажемо, що виявлено статистично значущі відмінності ($p<0,01$) в оцінці отримання спеціальних засобів безпеки під час війни (аптечки, захисні комплекти, каси, жилети та ін.) (табл.3.16). З'ясувалось, що найбільша кількість опитаних, які обрали таку оцінку війни «так, засоби безпеки під час забезпечив роботодавець» зафіксовано серед служби сигналізації та зв'язку (21,5%), колійної служби (19,6%), служби роботи станцій (18,3%), будівельно- експлуатаційної служби (17,4%). В той час, як серед працівників інших підрозділів, число таких опитаних менше: вагонне господарство – 16,9%, локомотивне господарство – 14,5%, вокзальна компанія – 7,0%.

Таблиця 3.16

Відмінності в оцінці отримання спеціальних засобів безпеки під час війни (аптечки, захисні комплекти, каси, жилети та ін.) працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи отримували Ви спеціальні засоби безпеки під час війни (аптечки, захисні комплекти, каски, жилети, тощо)				Всього
		Ні	Так, забезпечила Профспілка	Так, забезпечив роботодавець	Придбано самостійно	
Служба / Підрозділ, в якому працюєте	Локомотивне господарство	78,2%	4,8%	14,5%	2,4%	100,0%

ви працюєте	Вагонне господарство	77,1%	3,6%	16,9%	2,4%	100,0 %
	Сигналізація та зв'язок	74,8%	3,7%	21,5%		100,0 %
	Колійна служба	76,5%		19,6%	3,9%	100,0 %
	Будівельно-експлуатаційна служба	73,9%	8,7%	17,4%		100,0 %
	Служба роботи станцій	70,4%	8,5%	18,3%	2,8%	100,0 %
	Вокзальна компанія	83,7%		7,0%	9,3%	100,0 %
Всього		76,8%	3,5%	16,4%	3,2%	100,0 %

****p<0,01**

Отже, як і в попередньому розділі, який стосувався забезпечення спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами, *виявлено статистично значущі відмінності* між працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці», які стосуються умов праці та охорони праці в умовах війни. Це обумовлено, скоріше всього змістом діяльності підрозділів та особливостями управління цими підрозділами. Однак у підрозділах, де показники є значно нижчими, особливо, охорони праці під час війни, слід приділяти *приділити значну увагу вирішенню цих питань*.

Далі проаналізуємо особливості оцінки умов праці та охорони праці під час війни працівниками *різних вікових груп «Укрзалізниці»*.

Насамперед, зазначимо, що, з'ясувалось, що, як і при аналізі даних, наведених в підрозділі 2, *вікові чинники є менше значущими при оцінці цього питання, ніж професійні*. Це проявилось в тому, що відмінності між віковими групами виявлено лише по трьох показниках.

Так, виявлено статистично значущі відмінності ($p<0,01$) в оцінці наявності обідньої перерви, що не загрожує безпеці (табл.3.17). Це проявляється в тому, що число працівників, які вказують на наявність такої

перерви, підвищується із віком. Це свідчить, скоріше всього, про те, що старші працівники є більш лояльні в оцінці цього показника.

Таблиця 3.17

Відмінності в оцінці наявності обідньої перерви, що не загрожує безпеці працівниками різних вікових груп п «Укрзалізниці»

		Чи маєте обідню перерву, що не загрожує безпеці руху		Всього
		ні	так	
Вік	До 35 років	42,9%	57,1%	100,0%
	36-45 років	38,9%	61,1%	100,0%
	Старше 45 років	26,8%	73,2%	100,0%
Всього		37,7%	62,3%	100,0%

** $p < 0,01$

Також виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) в оцінці наявності інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози (табл.3.18). Це проявляється в тому, що число працівників, які обрали таку оцінку, як «так, інструкції чіткі та відомі всім» більше серед молодих працівників, порівняно із працівниками старшого віку. Це свідчить, скоріше всього, про те, що молоді працівники проявляють більшу обізнаність в інформаційних матеріалах на роботі, зокрема в інструкціях. Що, напевне, зв'язано з більшою пізнавальною активністю молодих працівників.

Таблиця 3.18

Відмінності в оцінці наявності інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози різних вікових груп п «Укрзалізниці»

К

		Чи є інструкції щодо евакуації залізничного рухомого складу у разі загрози				Всього
		Не має/не знаю	Є частково	Так, чіткі і відомі всім	Я не маю відношення до рухомого складу	
Вік	До 35 років	32,5%	20,8%	33,3%	13,3%	100,0%
	36-45 років	34,4%	23,0%	16,8%	25,8%	100,0%
	Старше 45 років	33,1%	11,3%	16,2%	39,4%	100,0%
Всього		33,4%	19,5%	23,0%	24,1%	100,0%

*** $p < 0,001$

Підтвердженням вищої пізнавальної активності молодих працівників є виявлені статистично значущі відмінності ($p < 0,05$) між різними віковими групами стосовно обізнаності про посібник «Практичні поради щодо роботи в умовах воєнного стану та дій у надзвичайних ситуаціях» (тал. 3.19). З'ясувалось, що опитаних, які бачили такий посібник на інформаційному стенді або мають його, більше серед молодих працівників, порівняно із старшими працівниками.

Таблиця 3.19

Відмінності в оцінці обізнаності про посібник «Практичні поради щодо роботи в умовах воєнного стану та дій у надзвичайних ситуаціях» різних вікових груп «Укрзалізниці»

		Чи знаєте Ви про посібник "Практичні поради щодо роботи в умовах воєнного стану та дій у надзвичайних ситуаціях"				Всього
		Ні, не цікаво	Вперше чую, цікаво подивитись	Бачив на інформаційному стенді	Так, я маю примірник	
Вік	До 35 років	25,4%	46,3%	23,8%	4,6%	100,0%
	36-45 років	23,8%	58,6%	15,2%	2,5%	100,0%
	Старше 45 років	21,8%	55,6%	21,8%	0,7%	100,0%
Всього		24,0%	53,2%	20,0%	2,9%	100,0%

* $p < 0,05$

У цілому, отримані дані свідчать про те, що молоді працівники потребують більше уваги, порівняно із старшими працівниками, стосовно забезпечення умов праці, а старші працівники потребують більшої уваги, стосовно інформаційного забезпечення, порівняно із працівниками більш молодшого віку. І це має враховуватись у процесі організації роботи з різними віковими групами працівників «Укрзалізниці».

3.4. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо покращення санітарно-побутових умов праці та заходів безпеки для захисту працівників під час війни

Спочатку розглянемо *побажання або пропозиції щодо покращення санітарно-побутових умов*.

Зазначимо, насамперед, що такі пропозиції висловило 99 питаних із загальної кількості 627 опитаних (15,8%). Зазначимо, що це були відповіді опитаних на відкрите питання, які потім за допомогою контент-аналізу були проаналізовані та систематизовані.

Конкретні пропозиції/побажання за своїм було об'єднано у кілька груп (табл. 3.20). Найбільша кількість опитаних (44,8%), майже половина вказали на необхідність забезпечення працівників побутовою технікою (кондиціонерами, холодильниками, мікрохвильовим пічками, чайниками, бойлерами та ін.). Особливо необхідність такою техніки, зокрема, кондиціонерів, підкреслювалась для роботи в локомотивних бригадах. Це утворило *першу групу пропозицій*.

Таблиця 3.20

Пропозиції /побажання щодо покращення санітарно-побутових умов праці працівників «Укрзалізниці»

Заходи безпеки	%
----------------	---

Забезпечення побутовою технікою (кондиціонерами, холодильниками, мікрохвильовими пічками, чайниками, бойлерами та ін.)	44,8
Ремонт та утеплення приміщень	40,3
Запечечення туалетами	37,3
Забезпечення меблями та комфортними місцем для прийняття їжі	29,8
Забезпечення водопостачанням (питна вода, вода для миття рук, душі та ін.).	22,4
Забезпечення миючими інструментами та засобами, відновлення роботи прибиральниць	19,4

До другої групи, теж достатньо чисельної (40,3%) було віднесено відповіді, які стосувались *ремонту та утеплення приміщень*) («відремонтувати кришу», «залатати дирку в криші»; «умови жаливі, потрібен капремонт», «провести ремонт побутових приміщень»; «встановлення опалення нового зразку»; «переглянути систему опалення на вокзалах»; «реформування бригадних будинків» та ін.).

Третю групу, також досить чисельну, утворили відповіді, які стосуються *забезпечення туалетами* (37,3%) («забезпечення туалетами в приміщеннях»; «забезпечення пересувних туалетів в локомотивах, які зараз відсутні»; «забезпечення нормальними туалетами на постах, які зараз розвалюються»; «додати туалети на залізничні переїзди» та ін.).

Четверту групу утворили відповіді, які стосувались *забезпечення меблями та комфортними місцем для прийняття їжі* (29,8%) («забезпечити індивідуальними шкафами», «надоїло стільці купувати за власний рахунок», «створити меблеві зручності для проживання у вагонах»; «розділити роздягальні та місце, де можна нормально поїсти» та ін.).

До п'ятої групи були віднесено відповіді, які мають відношення до *забезпечення водопостачання* (22,4%) («забезпечити питною водою»;

«створити умови, щоб була вода для миття рук»; «забезпечити теплий душ, щоб можна було помитись після зміни» та ін.

Шоста група стосувалась питань, які мають відношення до *забезпечення миючими інструментами та засобами, відновлення роботи прибиральниць* (19,4%) («забезпечити пирососами для миття підлоги»; «хоча б раз в місяць видавати мило»; «не економити на миючих засобах»; «повернути посаду прибиральниці» та ін.).

В цілому, слід підкреслити, що відповіді опитуваних на це питання були *дуже емоційними і відображали вкрай погані санітарно-побутові умови, в яких опитувані працюють*. Тому необхідно терміново приділити увагу вирішенню цих питань, оскільки вони значно знижують якість роботи працівників, а також позначаються на ефективності їхньої роботи.

Далі проаналізуємо ***пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо заходів безпеки для захисту працівників залізниці під час війни***.

Результати опитування показали, що на це питання відповіло 80 осіб, із загальної кількості 627 опитаних (12,8%) висловити свої думки. Це свідчить про певну пасивність працівників щодо цього питання. Зазначимо, що це були відповіді опитаних на відкрите питання, які потім за допомогою контент-аналізу були проаналізовані та систематизовані.

Стосовно конкретних пропозицій/побажань, то тут отримані такі дані (табл. 3.21). Найбільша кількість опитаних (25,0%) вказали на необхідність забезпечення укриттями, у тому числі, мобільними. Це співпадає з наведеними вище у цьому розділі даними, які стосуються відсутності таких укриттів у багатьох підрозділах. Це утворює *першу групу пропозицій*.

Таблиця 3.21

Пропозиції /побажання щодо заходів, які необхідно впровадити для захисту працівників «Укрзалізниці» під час війни

Заходи безпеки	%
Забезпечення укриттями, у тому числі, мобільними	25,0
Не працювати під час тривоги	11,0
Підвищення заробітної плати, грошові надбавки	8,7
Чіткі інструкції про поведінку на роботі під час	7,5
Вчасне оповіщення про тривогу	6,0
Зміна керівництва, забезпечення поваги до працівників	6,0
Проведення тренінгів по тактичній медицині, забезпечення турнікетами, аптечками	5,0
Забезпечення спецодягом, у тому числі,	5,0
Ведення змін і інформаційні системи передачі (дотримання конфіденційності, нові підходи до проведення нарад тощо)	3,7

Другу групу пропозицій/побажань утворили ті, які стосуються організації поведінки працівників піж час тривоги: не працювати під час тривоги (11,0%); чіткі інструкції про поведінку на роботі під час тривоги (7,5%); вчасне оповіщення про тривогу (6,0%). Це також частков співпадає з наведеними вище даними, які стосуються відсутності необхідних інструктажів щодо організацій війни в умовах воєнного стану.

До *третьої групи* було віднесено пропозиції/побажання, які мають відношення до використання додаткових засобів та заходів для забезпечення безпеки: проведення тренінгів по тактичній медицині, забезпечення турнікетами, аптечками (5,0%); забезпечення спецодягом, у тому числі, броніжелетами (5,0%).

І *четверту групу* утворили пропозиції/побажання, які стосуються більш загальних питань управління та організації діяльності: підвищення заробітної плати, грошові надбавки (8,7%); зміна керівництва, забезпечення поваги до працівників (6,0%).

Врахування висловлених пропозиції/побажання може *оптимізувати* вирішення означених проблем в підрозділах.

Розділ 4

ОЦІНКА ПРАЦІВНИКАМИ «УКРЗАЛІЗНИЦІ» ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ В КОЛЕКТИВІ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЗАЄМОДІЇ З КОЛЕГАМИ ТА КЕРІВНИЦТВОМ

4.1. Загальна оцінка працівниками «Укрзалізниці» психологічного комфорту в колективі та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом

4.2. Особливості оцінки психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці»

4.3. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо інновацій в сфері охорони праці

4.1. Загальна оцінка працівниками «Укрзалізниці» психологічного комфорту в колективі та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом

Окрім забезпечення спецодягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами, створення необхідних умов праці та охорони праці під час війни, важливу роль в контексті забезпечення психічного здоров'я та ефективності діяльності працівників «Укрзалізниці» відіграє психологічний комфорт в колективі та взаємодія з колегами. Тому в опитуванні цьому питанню також була приділена увага.

Розпочнемо з аналізу даних, які стосуються психологічного комфорту (рис. 4.1).

Так, у процесі оцінки рівня психологічного комфорту в колективі з'ясувалось, що лише невелика частина опитаних дали негативну оцінку цьому показнику («дуже погано» – 14,0%; «погано» – 10,8%). Більше третини працівників оцінили цей показник на середньому рівні (34,6%). І значна частина опитаних оцінили цей показник позитивно («добре» – 26,3%, «відмінно» – 14,2%).

Який рівень психологічного комфорту в колективі? оцініть по 5 бальній шкалі, де 1 - не комфортно, 5 - дуже комфортно.

627 ответов

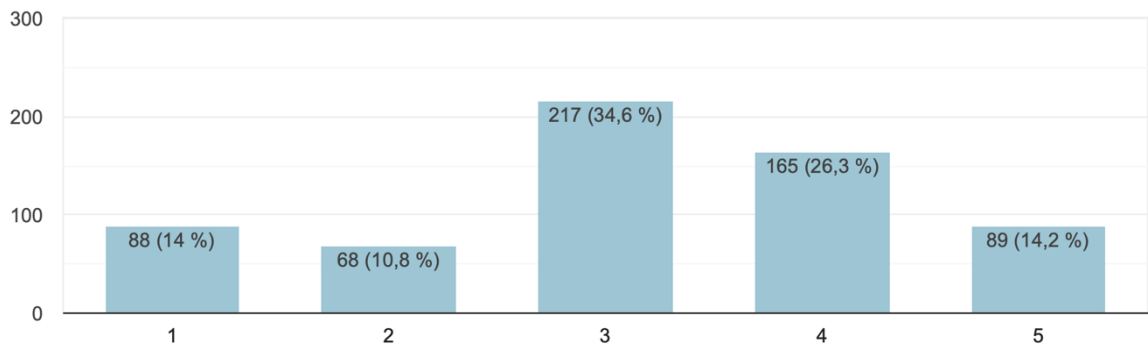

Рис. 4.1. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» рівня психологічного комфорту в колективі

На питання стосовного того, чи отримують молоді працівники належну адаптацію та наставництво в колективі, було отримано такі дані. Із 627 опитаних половина опитаних (50,4%, 316 осіб) зазначили, що це їх не стосується, тобто, те, що вони не є молодими працівниками. Решта працівників, приблизно половина (311 осіб), відповіли таким чином: 27,3% зазначили, що вони отримують належну адаптацію та наставництво в колективі, а 22,3% зазначили, що вони такого наставництва та адаптації не отримують. Отже, є певні резерви щодо вирішення цього питання в підррзділах.

Якщо ви молодий працівник, чи отримуєте Ви належну адаптацію та наставництво?
627 ответов

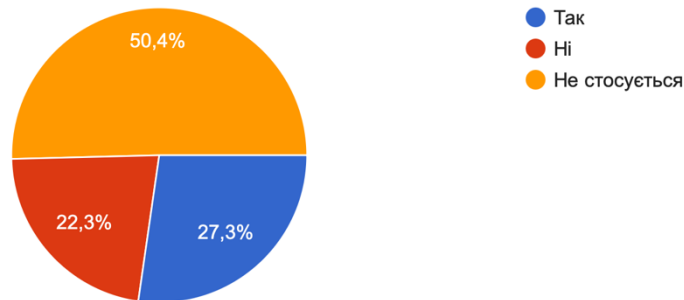

Рис. 4.2. Оцінка молодими працівниками «Укрзалізниці» можливості отримання належної адаптації та наставництва

Щодо оцінки працівниками «Укрзалізниці» підтримки більш досвідченими працівниками у професійному розвитку, то результати дослідження показали, що майже половина опитаних (48,7%) мають таку підтримку, 7,1% зазначили, що такої підтримки не мають (рис.4.3). І 34,2% вказали на те, що не мають потреби в такій підтримці. Отримані дані в цілому можна оцінити позитивно, однак, той факт, що одна третина опитаних не мають потреби в такій допомозі, може опосередковано свідчити про відсутність потреби і в професійному розвитку. Тому, скоріше всього, це може свідчити про необхідність актуалізації такої потреби в опитаних працівників, а також створення умов для обміну досвідом працівників з різним досвідом роботи.

Чи підтримують Вас більш досвідчені працівники у професійному розвитку?
626 ответов

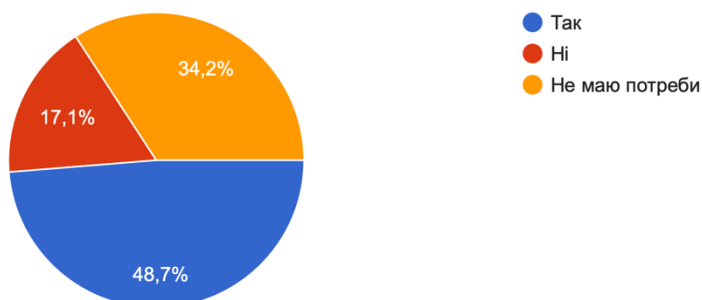

Рис. 4.3. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» підтримки більш досвідченими працівників у професійному розвитку

Щодо оцінка працівниками «Укрзалізниці» *можливості висловити свої пропозиції та зауваження до керівництва*, то , як видно із рис. 4.4, лише трохи більше, ніж половина опитаних (55,5%) мають таку можливість, решта опитаних (44,5%) не мають такої можливості. Що свідчить про необхідність створення в підрозділах «Укрзалізниці» можливостей за забезпечення зворотного зв'язку від працівників (через опитування, проведення зустрічей з керівниками, організацію дискусій та ін.).

Чи є можливість висловити свої пропозиції або зауваження до керівництва?
627 ответов

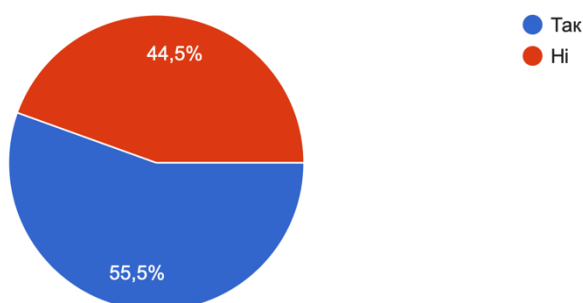

Рис. 4.4. Оцінка працівниками «Укрзалізниці» можливості висловити свої пропозиції та зауваження до керівництва

Таким чином, результати опитування стосовно психологічного комфорту в колективі та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом, що у вирішенні цього питання є, як багато позитивних моментів, так і певні резерви, які варто враховувати керівникам у процесі управління своїми підрозділами.

4.2. Особливості оцінки психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці»

Розглянемо спочатку відмінності в оцінці *оцінки психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»*

У процесі дослідження встановлено статистично значущі відмінності в оцінці психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці» по більшості питань (за критерієм «хі-квадрат»).

Що стосується оцінки молодими працівниками можливості отримання належної адаптації та наставництва, то за цим показником виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,01$) між працівниками різних підрозділів (табл.4.1). Найбільша кількість працівників, які відповіли «так» на поставлене питання, було серед працівників вокзальної компанії (34,9%), локомотивного господарства (33,1 %), служби роботи станцій (32,4%). Менше опитаних вказали на такий показник серед працівників вагонного господарства (28,9%), служби сигналізації та зв'язку (58,9%), колійної служби (27,5%). І значно таких опитаних було серед працівників служби сигналізації та зв'язку (14,0%) та будівельно-експлантаційної служби (13,0%) Звертає увагу на себе той факт, що ті підрозділи, які при аналізі відповідей на багато інших питань, які ми розглянули вище, займали перші місця, зараз зайняли останні місця.

Таблиця 4.1

Відмінності в оцінці молодими працівниками можливості отримання належної адаптації та наставництва працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Якщо ви молодий працівник, чи отримуєте Ви належну адаптацію та наставництво			Всього
		ні	так	Не стосується	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	18,5%	33,1%	48,4%	100,0%
	Вагонне господарство	28,9%	28,9%	42,2%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	17,8%	14,0%	68,2%	100,0%
	Колійна служба	24,5%	27,5%	48,0%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна компанія	26,1%	13,0%	60,9%	100,0%
	Служба роботи станцій	23,9%	32,4%	43,7%	100,0%
	Вокзальна компанія	24,4%	34,9%	40,7%	100,0%
Всього		22,7%	27,5%	49,8%	100,0%

****p<0,01**

Також отримано статистично значущі відмінності ($p<0,05$) між працівниками різних підрозділів *щодо оцінки підтримки більш досвідченими працівників у професійному розвитку* (табл.4.1). Найбільша кількість працівників, які позитивно відповіли на це питання, було серед працівників локомотивного виробництва (60,5%). Далі приблизно на однаковому рівні за цим показником знаходяться працівники вокзальної компанії (54,7%), служби сигналізації та зв'язку (51,4%), служби роботи станцій (50,7%), вагонного господарства (44,6%). Значно менше позитивних відповідей отримано серед працівників колійної служби (36,3%) та будівельно-експлуатаційної компанії (30,4%). Звертає на себе увагу той факт, що будівельно-експлуатаційна компанія знову знаходиться на останньому місці.

Таблиця 4.2

Відмінності в оцінці підтримки більш досвідченими працівниками у професійному розвитку під працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи підтримують Вас більш досвідчені працівники у професійному розвитку			Всього
		ні	так	Не маю потреби	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	8,1%	60,5%	31,5%	100,0%
	Вагонне господарство	19,3%	44,6%	36,1%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	19,6%	51,4%	29,0%	100,0%
	Колійна служба	20,6%	36,3%	43,1%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	26,1%	30,4%	43,5%	100,0%
	Служба роботи станцій	16,9%	50,7%	32,4%	100,0%
	Вокзальна компанія	19,8%	54,7%	25,6%	100,0%
Всього		17,3%	49,3%	33,4%	100,0%

* $p < 0,05$

Також виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,05$) між працівниками різних підрозділів щодо *можливості висловити свої пропозиції та зауваження до керівництва* (табл.4.3). Серед опитаних, які відповіли «так» на поставлене питання, найбільша кількість працівників було серед служби сигналізації та зв'язку (68,2%), вагонного господарства (59,0%), служби роботи станцій (59,2%). Дещо менше опитаних, які дали відповідь «так», було працівників будівельно-експлуатаційної служби (56,5%), колійної служби (55,9%), вокзальної компанії (50,0%). І найменше опитаних з такою відповіддю було зафіксовано серед локомотивного господарства (43,5%).

Таблиця 4.3

Відмінності в оцінці можливості висловити свої пропозиції та зауваження до керівництва працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці»

		Чи є можливість висловити свої пропозиції або зауваження до керівництва		Всього
		ні	так	
Служба / Підрозділ, в якому ви працюєте	Локомотивне господарство	56,5%	43,5%	100,0%
	Вагонне господарство	41,0%	59,0%	100,0%
	Сигналізація та зв'язок	31,8%	68,2%	100,0%
	Колійна служба	44,1%	55,9%	100,0%
	Будівельно-експлуатаційна служба	43,5%	56,5%	100,0%
	Служба роботи станцій	40,8%	59,2%	100,0%
	Вокзальна компанія	50,0%	50,0%	100,0%
Всього		44,5%	55,5%	100,0%

* $p < 0,05$

Отже, як і в попередніх двох розділах, які стосувався забезпечення спецдягом/спецвзуттям, інструментами та матеріалами, умов праці та охорони праці в умовах війни, *виявлено статистично значущі відмінності* між працівниками різних підрозділів «Укрзалізниці». При цьому звертає увагу на себе той факт, що підрозділи, які займали лідируючі позиції по питаннях, які аналізувались у другому та третьому розділах, у цьому розділі не завжди були першими, а часом займали і останні місця. Це говорить про те, що питання забезпечення психологічного комфорту та взаємодії з колегами та керівництвом має свої окреме, змістовне навантаження і йому потрібно приділяти спеціальну вагу.

Далі перейдемо до аналізу відмінності в оцінці ***оцінки психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом працівниками різних вікових груп «Укрзалізниці»***.

Зазначимо, що, як і при аналізі даних, наведених в підрозділі 2 та підрозділі 3, *вікові чинники є менше значущими* при оцінці психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом, *ніж професійні*. Це проявилось в тому, що відмінності між віковими групами виявлено лише по одному показнику.

Так, виявлено статистично значущі відмінності ($p < 0,001$) в оцінці підтримки з боку більш досвідчених працівників у професійному розвитку (табл.4.4). Це проявляється в тому, що число працівників, які вказують на таку підтримку, послідовно зменшується із віком. Напевне, це і природно, що серед опитаних працівників старших вікових груп зростає кількість досвідчених працівників.

Таблиця 4.4

Відмінності в оцінці підтримки з боку більш досвідчених працівників у професійному розвитку працівниками різних вікових груп «Укрзалізниці»

		Чи підтримують Вас більш досвідчені працівники у професійному розвитку			Всього
		ні	так	Не маю потреби	
Вік	До 35 років	19,6%	62,9%	17,5%	100,0%
	36-45 років	17,2%	46,7%	36,1%	100,0%
	Старше 45 років	12,7%	28,2%	59,2%	100,0%
Всього		17,1%	48,7%	34,2%	100,0%

*** $p < 0,001$

Отже, вікові відмінності в оцінці оцінки психологічного комфорту та особливостей взаємодії з колегами та керівництвом працівниками різних вікових груп «Укрзалізниці».

4.3. Пропозиції/побажання працівників «Укрзалізниці» щодо інновацій в сфері охорони праці

І, насамкінець, проаналізуємо пропозиції опитаних щодо новацій в сфері охорони здоров'я, які слід реалізувати в першу чергу.

Зазначимо, що число осіб, які висловили такі пропозиції, було значно меншим (10,7% осіб від загального числа опитаних), порівняно із числом осіб, які висловлювали свої пропозиції щодо покращення забезпечення спецодягом та спецвзуттям (пропозиції висловили 24,5% працівників від

загального числа учасників опитування), покращення забезпечення санітарно-побутових умов (пропозиції висловили 15,8% осіб від загального числа учасників опитування), покращення охорони праці в умовах війни (пропозиції висловили 12,8% осіб від загального числа учасників опитування). З одного боку, це можна пояснити тим, що опитувані «втомились» від чергової необхідності вносити пропозиції, а з іншого боку, говорити про інновації завжди не просто, оскільки існує багато нералізованих, уже визначених раніше умов забезпечення якості та ефективності. Про це говорили і самі учасники опитування.

І разом, з тим, розглянемо ці пропозиції, оскільки вони також можуть бути корисними для оптимізації роботи працівників «Укрзалізниці».

Як видно із табл. 4.5, висловлені пропозиції виглядають таким чином: підвищення якості спецодягу та спецвзуття (13,4%), створення нормальних умов праці (10,4%), підвищення заробітної плати, своєчасна оплата відряджень, можливість піти у відпустку (8,9%), проведення навчальних тренінгів для менеджерів та персоналу (з такмеду, мінній безпеці, пожежній безпеці та ін.) (8,9%), забезпечення безпеки під час повітряних тривог (7,5%), оновлення техніки, обладнання, інструментів (7,5%), оптимізація організації роботи працівників сфери охорони праці (зменшення кількості документації; проведення інструктажів з охорони праці для більшої кількості людей одночасно; зменшення кількості фахівців з охорони праці та ін. (5,2%).

Таблиця 4.5

Пропозиції щодо новачій в сфері охорони здоров'я, які слід реалізувати в першу чергу щодо працівників «Укрзалізниці»

Пропозиції	%
Підвищення якості спецодягу та спецвзуття	13,4
Створенням нормальних умов праці	10,4

Підвищення заробітної плати, своєчасна оплата відряджень, можливість піти у відпустку	8,9
Проведення навчальних тренінгів для менеджерів та персоналу	8,9
Забезпечення безпеки під час повітряних тривог	7,5
Оновлення техніки, обладнання, інструментів	7,5
Оптимізація організації роботи працівників сфери охорони праці	5,2

Як бачимо, серед висловлених пропозицій є пропозиції, які вже звучали у попередніх розділах і, скоріше всього, добре, що вони повторились. Разом з тим, появились ще *додаткові пропозиції*, які стосувалися: оновлення техніки, обладнання, інструментів; проведення навчальних тренінгів для менеджерів та персоналу організації; оптимізації роботи працівників сфери охорони праці. Без сумніву, врахування внесених пропозицій може сприяти оптимізації роботи працівників «Укрзалізниці».

ЗАКЛЮЧЕННЯ

Таким чином, можна заключити, що к процесі опитування виявлено *ряд проблем* щодо забезпечення працівників «Укрзалізниці» спецодягом та спецвзуттям, інструментами та матеріалами, організації умов праці та в охороні праці під час війни. Окрім того, констатовано проблеми щодо психологічного комфорту працівників під час роботи та у взаємодії з колегами та керівниками.

Також виявлено статично *значущі відмінності в оцінці питань, які аналізувались, працівниками різних підрозділів та вікових груп «Укрзалізниці».*

Проаналізовано *пропозиції та побажання*, які висловлені працівниками «Укрзалізниці» щодо покращення організації їх діяльності та охорони праці загалом та в умовах війни.

Врахування виявлених закономірностей профспілковою організацією та керівництвом «Укрзалізниці» може *сприяти підвищенню якості та ефективності праці працівників.*

**Опитування працівників «Укрзалізниці» щодо умов
праці, спецодягу та безпеки на робочому місці**

Аналітичний звіт

*Аналітичний звіт підготувала президент Української Асоціації
організаційних психологів та психологів праці, професор Людмила
Карамушка*